

Aktuální aspekty institutu vykázání

Bc. Lukáš Ilčík

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lukáš Ilčík**
Osobní číslo: **A16561**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Aktuální aspekty Institutu vykázání**
Téma anglicky: **The Current Aspects of Institute Recognition**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši literatury a pramenů, které se vztahují ke zpracovanému tématu.
2. Vymezte fenomenologické a etiologické otázky související s Institutem vykázání.
3. Zpracujte metodiku výzkumné části kvalifikační práce.
4. Analyzujte aktuální otázky Institutu vykázání, včetně posouzení právních, sociálních a psychologických aspektů.
5. Výstup z praktické části kvalifikační práce aplikujte ve vlastních návrzích a závěrech, získaná data vyhodnoťte a zpracujte do grafů a tabulek.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. ČÍRTKOVÁ, L., R. MACHÁČKOVÁ a M. VITOUŠOVÁ. Domácí násilí: přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích. Praha: Bílý kruh bezpečí, 2002, ISBN 80-862-8419-0.
2. ČÍRTKOVÁ, L.: Forezní psychologie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. ISBN 80-86473-86-4.
3. STRÍLKOVÁ, P. a M. FRYŠTÁK. Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím. Ostrava, 2009, ISBN 978-807-4180-200.
4. ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ. Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence. Vyd. 1. Editor Lucie Vaničková Horníková. Brno: Portál, 2011, 186 s. ISBN 978-807-3676-902.
5. DUFKOVÁ, I.; ZLÁMAL, J. Domácí násilí se zaměřením na problematiku obětí. 1. vyd. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, Středisko pro výchovu k lidským právům a profesní etiku, 2005. 52 s. ISBN: 80-239-5686.

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

8. prosince 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

28. května 2018

Ve Zlíně dne 8. prosince 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

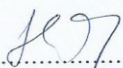
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného příměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 14. 5. 2018

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá aktuálními aspekty institutu vykazání osob při domácím násilí. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy včetně aktuálních právních předpisů, popis dané problematiky včetně postupu při vykazání násilné osoby. Praktická část diplomové práce je směřována mezi policisty Policie České republiky, kdy pro výzkum byla využita dotazníková metoda, kterou byly zjišťovány aktuální postoje respondentů, jejich povědomost o vykazání osob a rozhodnost v případech domácího násilí. Je doplněna o výsledky výzkumu a návrhy na opatření. Kazuistikou dvou případů je poukázáno na fakt, že v některých případech ani opětovné vykazání násilné osoby a následné odsouzení neodradí tyto osoby od opětovného páchání domácího násilí.

Klíčová slova: domácí násilí, společné obydlí, útok, vykazání, bezpečí.

ABSTRACT

This diploma thesis deals with the current aspects of the Institute for the reporting of persons in domestic violence. The theoretical part defines the basic concepts, including the current legal regulations, a description of the given issue, including the procedure for reporting a violent person. Practical part diploma theses is directed among policemen of the Police of the Czech Republic where a questionnaire method was used for the research of respondents, their knowledge of persons and determination in domestic cases violence. It is complemented by research results and proposals for action. A case report of two cases points to the fact that in some cases even re-offending is violent persons and subsequent convictions will not deter those from re-offending domestic violence.

Keywords: domestic violence, communal dwelling, attack, expose, security

„Děkuji vedoucímu své diplomové práce, panu PhDr. Mgr. Stanislavu Zelinkovi za odbornou pomoc, cenné rady a připomínky.

Poděkování patří taktéž mé rodině za morální podporu při studiu.“

„Čím více demokracie, tím důraznější a rychlejší postih je nutný vůči těm, kteří ji zneužívají.“

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 DOMÁCÍ NÁSILÍ A VYKÁZÁNÍ OSOBY	12
1.1 ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ A VYKÁZÁNÍ.....	13
1.2 ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	14
1.3 FORMY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	14
1.4 KLASIFIKACE NÁSILNÉHO PACHATELE	15
1.4.1 Majetnický pachatel	16
1.4.2 Sadistický pachatel.....	16
1.4.3 Extrémně nebezpečný pachatel	16
2 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY SPOJENÉ S VYKÁZÁNÍM OSOB.....	17
3 TŘI PILÍŘE OCHRANY OHROŽENÝCH OSOB.....	24
3.1 I. PILÍŘ – POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	24
3.2 II. PILÍŘ - INTERVENČNÍ CENTRA.....	24
3.3 III. PILÍŘ - JUSTICE.....	24
4 POSTUP PŘI VYKÁZÁNÍ OSOB	26
4.1 VYKÁZÁNÍ VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPADECH	28
4.1.1 K násilí dojde mimo společné obydlí.....	28
4.1.2 Násilná osoba je mladistvá nebo mladší 15-ti let.....	28
4.1.3 Ohrožená osoba je závislá na osobě násilné.....	28
4.1.4 Násilná osoba je matkou malého dítěte.....	29
4.2 POSTUP POLICIE ČR PO VYKÁZÁNÍ OSOBY	29
4.3 KONTROLA DODRŽOVÁNÍ POVINNOSTÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z VYKÁZÁNÍ	29
4.4 OBSAH SPISOVÉHO MATERIÁLU VYKÁZÁNÍ OSOBY	30
4.5 CO MUSÍ OBSAHOVAT ÚŘEDNÍ ZÁZNAM O VYKÁZÁNÍ.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
5 VYKÁZÁNÍ OSOBY	35
5.1 STATISTIKA VYKÁZANÝCH OSOB V ČR.....	35
5.2 STATISTICKÉ ÚDAJE VYKÁZANÝCH OSOB V RAKOUSKU	38
6 CÍL A METODY ZPRACOVÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE	40
6.1 METODY VÝZKUMU.....	40
6.2 CÍLE A HYPOTÉZY.....	40
6.3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	41
6.3.1 Výsledky dotazníkového šetření	41
6.4 KAZUISTIKA	51
6.4.1 Kazuistika č. 1 Nepoučitelný syn.....	52

6.4.2	Kazuistika č. 2 Přerostlé dítě.....	55
6.5	ROZHOVOR S VYKÁZANOU ŽENOU	57
6.6	POTVRZENÍ ČI VYVRÁCENÍ STANOVENÝCH HYPOTÉZ.....	60
6.7	NÁVRHY NA ZMĚNY TÝKAJÍCÍ SE INSTITUTU VYKÁZÁNÍ.....	61
	ZÁVĚR	63
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	68
	SEZNAM OBRÁZKŮ	69
	SEZNAM TABULEK.....	70
	SEZNAM GRAFŮ	71
	SEZNAM PŘÍLOH.....	72

ÚVOD

Ochrana ohrožených osob před domácím násilím se stala velmi významnou součástí v naší společnosti v okamžiku, kdy zákonodárci dali Policii České republiky nástroj v podobě institutu vykázání k prvotní ochraně těchto osob. Společnost apelovala na zavedení takového nástroje, tak jako tomu bylo v zahraničí. Do roku 2007 Policie České republiky (dále jen PČR) neměla účinný nástroj jak ochránit ohrožené osoby. Vykázání je přímo spojeno s domácím násilím, neboť není vykázání bez domácího násilí. Až institut vykázání osoby dal ohroženým osobám možnost minimálně po dobu deseti dnů si rozmyslet, co provede se svým životem, zda nastal čas odloučit se do té doby od nejbližší osoby, ze které se však stal tyran, nebo s ní zůstat a dále trpět. Taktéž násilné osobě, která byla vykázána ze společného obydlí, je dána možnost přemýšlet o svém dosavadním životě a chování ke svým blízkým.

Práce se zaměřuje na institut vykázání, a nikoliv na samotné domácí násilí, i když toto je v diplomové práci taktéž zmiňováno, jelikož je jeho neoddělitelnou součástí. Za dobu platnosti tohoto institutu se policie zdokonalila v rozpoznávání domácího násilí od jiných forem násilné trestné činnosti, což jí pomohlo účinněji bojovat s opakovaným násilím, které je schováno za zdmi domů a bytů.

Cílem práce je především analýza institutu vykázání jako samostatného úkonu PČR se zaměřením na vymezení pojmů, popis současné právní úpravy a postupu při samotném vykázání. V praktické části je uvedena statistika počtu vykázaných násilných osob od roku 2007, která ve spojení s dotazníkovým šetřením mezi policisty ÚO Hodonín, kazuistikou a rozhovorem s vykázanou osobou tvoří výzkumnou část diplomové práce, na základě které jsou potvrzeny nebo vyvrácena stanoveny hypotézy.

Vždy, když se vzpomene domácí násilí a vykázání, vybavím si článek v časopise, který popisoval případ lékaře, který týral svou ženu. Lidé v okolí si mysleli, jak je to skvělý manžel a člověk, který každému pomůže. Týrané ženě pak říkali: „*Ten Váš manžel má zlaté ruce, paní doktorová.*“ Až jednou policie přivolala jiného lékaře, který tehdy sloužil v rychlé záchranné službě, k této týrané ženě. Paní doktorová byla zbita to bezvědomí a rty měla k sobě přišity nití lékařským stehem. Manžel už pak nebyl pro sousedy ten skvělý lékař se zlatýma rukama. Nikdo ze sousedů nevěnoval pozornost signálům, které žena vysílala do okolí a ve kterých žádala o pomoc. Tento případ je jen

jedním z mnoha, kdy mě však zaujal natolik, že jsem si toto téma vybral pro svou diplomovou práci.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DOMÁCÍ NÁSILÍ A VYKÁZÁNÍ OSOBY

Domácí násilí je nejméně a nejhůře kontrolovaný druh násilí, který je však v současné době značně rozšířený. Toto násilí v sobě obsahuje veškeré projevy fyzického, psychického a sexuálního násilí páchaného mezi osobami, které bydlí ve společném obydlí. V nedávné minulosti se domácí násilí považovalo za okrajový problém společnosti. Zejména praxe však prokázala, že domácí násilí se vyskytuje v mnohých rodinách, a četnost byla vyšší, než výzkumy předpokládaly. Novelou trestního zákona k 1. červnu 2004 byla do tohoto vložena nová skutková podstata trestného činu Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě. Orgány činné v trestním řízení tak mohly postihovat agresivní osoby páchající domácí násilí, a to i v případech, kdy postižená osoba nedala souhlas s trestním stíháním, jelikož v tomto případě není souhlasu poškozeného potřeba. V případech, kdy jednání osoby nemohlo být kvalifikováno jako některý z trestných činů proti životu a zdraví osoby, bylo třeba přijmout takové opatření ze strany PČR, aby došlo k ochraně ohrožených osob, a to zejména zajištěním agresivní osoby na 24 hodin dle oprávnění policie upravené v zákoně o Policii České republiky. Způsob, jak ochránit ohroženou osobu, byl nejprve zakotven v zákoně č. 135/2006 Sb., kde Policie ČR dostala nástroj, jak vykázat násilnou osobu a tím ochránit osobu ohroženou. Pokud tedy PČR od 1. ledna 2007 zjistila, že by se v daném případě mohlo jednat o domácí násilí, mohla takovou násilnou osobu vykázat ze společného obydlí. [1]

Vykázání je preventivním opatřením, které směřuje k ochraně ohrožených osob. Ukládá se bez ohledu na to, jak je jednání násilné osoby kvalifikováno. Policista násilnou osobu vykáže vždy, pokud zjistí, že se v dané věci jedná o domácí násilí. Samotné jednání násilné osoby je šetřeno v rovině trestního řízení, lze-li jednání násilné osoby kvalifikovat jako trestný čin, případně, nedosáhlo-li jednání násilné osoby intenzity trestného činu, je prováděno přestupkové řízení. [2]

„Vykázání je oprávněním policisty zasáhnout v případě splnění zákonných podmínek v situaci, kdy ve společném obydlí dochází k útoku se znaky domácího násilí.“ Zákonnými podmínkami je v tomto případě myšleno ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. [3]

1.1 Základní pojmy z oblasti domácího násilí a vykázaní

Mezi základní pojmy z oblasti domácího násilí a institutu vykázaní patří níže uvedené termíny, které jsou použity v diplomové práci a taktéž se objevují v základních právních předpisech.

- Domácí násilí – „opakované násilné jednání nebo opakované vyhrožování násilným jednáním, v důsledku, kterého dochází nebo hrozí, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě, nebo lidské důstojnosti, mezi osobami, které jsou či byly spolu v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu, žijí ve společně obývaném domě či bytě, kdy lze mezi nimi jednoznačně identifikovat osobu násilnou i ohroženou.“ [4]

Taktéž je možné domácí násilí definovat jako intimní terorismus, charakterizovaný dlouhodobostí, citovým, ekonomickým, sociálním připoutáním, kdy oběť i pachatel tvoří rodinu. Role obou jsou neměnné a tyto eskalují do frekvence i intenzity. Násilná osoba neakceptuje rozchod, protože by znamenal ztrátu kontroly nad životem partnera. [5]

- Ohrožená osoba – osoba, která sama sebe vidí jako trpící, má nízkou sebeúctu a sebedůvěru, je psychicky labilní, ekonomicky, emocionálně závislá, má nerealistickou naději na blížící se změnu, věří, že přechodná akceptace násilí vede k vyřešení rodinných problémů. [6]
- Násilná osoba – je to tyran a agresor, který používá mnoho způsobů, kterými chce ovládat ohroženou osobu, nedokáže kontrolovat své impulzy, je výbušný, nemá žádný pocit narušování osobních hranic druhých, vykazuje neukojitelné potřeby ega a narcisismu, věří, že násilné chování je zaměřeno na ochranu rodiny, formy násilí zdokonaluje s věkem a zkušenostmi, zvyšují potenciál nebezpečí a smrtelná rizika, její útočné chování narůstá, pokud je ohrožená osoba těhotná, první incident se objevuje právě v těhotenství. Obvykle se jedná o osoby do 40 let. [6]
- Vykázaná osoba – jedná se o násilnou osobu, proti níž bylo využito institutu vykázaní ze strany Policie ČR nebo soudu. [6][6]
- Společné obydlí – může se jednat o dům, byt, nebo jiný společně obývaný prostor. Dle rozsudku NS ČR ze dne 10.10.2012 sp. Zn. 21 Cdo 678/2011 „Povaha

společné domácnosti jakožto skutečného (faktického) a trvalého spotřebního společenství dvou a více fyzických osob zpravidla vylučuje, aby společnou domácnost tvořili fyzické osoby, které spolu nechtějí být členy téhož spotřebního společenství a aby stejná fyzická osoba byla současně členem dvou nebo více společných domácností.“ [7]

- Soukromí – k domácímu násilí dochází uvnitř osobního vztahu. Agresor útočí na svou oběť v bytě či domě, nebo jinde v ústraní, kde není veřejná kontrola. Oběť je v době napadání izolována od pomoci zvenku. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**

1.2 Znaky domácího násilí

Aby mohl policista na místě zásahu náležitě rozhodnout, zda se v daném případě skutečně jedná o domácí násilní, a mohl tak využít svého oprávnění a vykázat násilnou osobu, musí situaci náležitě posoudit a znát znaky domácího násilí. Mezi hlavní znaky domácího násilí patří:

- Opakování a dlouhodobost – z jednoho útoku jakéhokoliv charakteru nelze určit, zda jde o domácí násilí. Intervaly mezi jednotlivými útoky se zkracují. Klíčové otázky: *Kdy to začalo, jak často k násilí dochází, jak dlouho to trvá, co se děje nyní?*
- Eskalace – domácí násilí se stupňuje od útoku proti lidské důstojnosti k fyzickým útokům až k závažným trestným činům ohrožující život a zdraví.
- Jasně a nezpochybnitelné rozdělení rolí – nejedná se o domácí násilí, pokud dochází k vzájemnému napadání, střídá se postavení osob. Odehrává se mezi blízkými osobami.
- Soukromí – domácí násilí probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi, bez svědků. [8][9]

1.3 Formy domácího násilí

Domácí násilí má různé podoby, kdy se nejedná pouze o formu fyzického násilí páchaného násilnou osobou. Aby byl policista zasahující na místě schopen rozpoznat formy násilí a následně využít svého oprávnění a násilnou osobu vykázat, je třeba si je blíže popsat.

- Fyzické násilí – zpravidla zanechává viditelné stopy ve formě tělesných poranění. Zde se jedná zejména o bití, kopání, škracení, fackování, pálení, ohrožování nožem či jinou zbraní.
- Psychické násilí – je označováno též jako neviditelné. Jedná se o nadávky, zesměšňování, obviňování, podezírání, znevažování, podceňování, ponižování, vyhrožování fyzickým napadením, zakazování svobodného rozhodování, citové vydírání sebevraždou, odepírání spánku a potravy. Psychické násilí se nemusí vyskytovat pouze ve skrytu domova, ale i na veřejnosti a ve společnosti.
- Sociální násilí – je forma, kdy se násilná osoba snaží zabránit ohrožené osobě v kontaktu s rodinou a přáteli. Kontroluje telefony, zprávy, emaily a zabraňuje v komunikaci s okolím. Kontrolou a omezováním sociálních kontaktů izoluje ohroženou osobu od okolního světa.
- Ekonomická kontrola – taktéž omezování v přístupu k finanční hotovosti, účtu v bance, platební kartě. Kontrola osobních výdajů nebo neposkytnutí hotovosti na chod domácnosti zvyšuje závislost ohrožené osoby na osobě násilné. Aby násilná osoba zvýšila závislost ohrožené osoby na sobě, tak může taktéž zakazovat chodit do zaměstnání.
- Sexuální násilí – projevuje se omezením osobní svobody až po znásilňování v partnerském životě. Nemusí vždy nutně dojít ke znásilnění, případně nucení k sexu nebo sexuálním praktikám. Může taktéž docházet k odpírání sexu nebo k sexuálnímu ponižování. [10]

1.4 Klasifikace násilného pachatele

Osoba pachatele v případě domácího násilí je značně komplikovaná, kdy se liší svou osobností, intelektovými schopnostmi, věkem i socioekonomickým stavem, životními zkušenostmi nebo zdravotním stavem. Spolehlivý přehled různých typů násilných osob je důležitý pro praxi. Co je násilník zač a jak je u něj partnerské násilí konkrétně motivováno, hraje důležitou roli při předvídání rizika dalších útoků. Neexistuje všeobecně akceptovatelná typologie násilných osob, které se dopouštějí domácího násilí.

Rizikové faktory, které mohou příklon osoby k násilnému jednání posílit dle Ševčíka, Špatenkové, 2011 – jsou porucha osobnosti, osobní nezralost, psychiatrické a neurologické diagnózy, užívání psychoaktivních látek a závislost na nich, nezaměstnanost,

předluženost, frustrace, transgenerační přenos agresivního jednání, kdy násilník vyrůstal v rodině, kde jako dítě zažíval domácí násilí, kdy toto nemuselo být zaměřeno vůči němu.

Pachatelé domácího násilí nepřijímají zodpovědnost za své chování, obviňují oběť za násilí, kterého se dopouštějí, bagatelizují násilí a jejich chování je odlišné doma a na veřejnosti.

Většina násilných osob jsou označováni jako lidé dvou tváří. Na veřejnosti vystupují přátelsky, komunikativně. V soukromí jsou násilní ke svým blízkým, manipulují s nimi, snaží se nad nimi udržet kontrolu. [11]

1.4.1 Majetnický pachatel

Tento typ netoleruje odloučení od partnerky, snaží se mít naprostou kontrolu a dohled na partnerkou, je žárlivý. Vyhrožuje zabitím partnerky či dětí, nebo sebevraždou, pokračuje v zastrašování. Takto vyhrožuje i v případě, že od něj partnerka odejde.

1.4.2 Sadistický pachatel

Fascinuje jej moc a msta. Má neurotické rysy osobnosti a má potěšení ze zvláště krutých forem násilí, podobných mučení, které často končí vážným zraněním. Útoky přichází náhle bez varování a jsou nepředvídatelné. Jeho chování je vedeno touhou po odplatě a mstě. Okolí jej považuje za solidního a bezúhonného občana.

1.4.3 Extrémně nebezpečný pachatel

Má vysokou náchylnost k násilnému chování a je velmi citlivý v otázkách vlastní mužnosti. Cítí povinnost neustále prosazovat své názory a zájmy. Je extrémně útočný v kontaktu s autoritou. Je krutý, pokud mu oběť odporuje nebo se brání. [12]

2 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY SPOJENÉ S VYKÁZÁNÍM OSOB

Princip ochrany před domácím násilím je v České republice založen na ochraně ohrožené osoby, a to v jejím přirozeném prostředí tedy v domácnosti, kterou do té doby sdílela s násilnou osobou. Právní úprava v oblasti domácího násilí a vykázaní je řešena platnými právními předpisy, které se v rámci vykázaní prolínají do různých oblastí. Jedná se zejména o:

- Listina základních práv a svobod

Článek 6:

- Každý má právo na život.
- Lidský život je hoděn ochrany již před narozením.
- Nikdo nesmí být zbaven života.

Článek 7:

- Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.

Článek 10:

- Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost. [13]

- Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

§ 198 Týrání svěřené osoby

- odst. 1 – „Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.“
- odst. 2 – „Odnětím svobody na dvě až osm let bude pachatel potrestán,
  - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
  - b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
  - c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
  - d) páchá-li takový čin po delší dobu.“
- odst. 3 – „Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1
  - a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob.“ [14]

§ 199 Týrání osoby žijící ve společném obydlí

odst. 1 – „Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta.“

odst. 2 – „Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
- d) páchá-li takový čin po delší dobu.“

odst. 3 – „Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1,

- a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob.“ [14]

Objektem trestného činu je zájem společnosti chránit blízké osoby žijící ve společném obydlí. Specifickým znakem tohoto trestného činu je fakt, že pachatel i oběť žijí ve společném obydlí, v důsledku čehož je u nich dána specifická forma závislosti. Pachatel osobu týrá, což v soudní praxi znamená, že s ní zle nakládá. Vyznačuje se vysokým stupněm hrubosti a bezcitnosti v delším časovém intervalu. Předmětem útoku je každá osoba, která žije s pachatelem ve společném obydlí. Pokud dojde v důsledku týrání k újmě na zdraví, je pachatel trestně stíhán pro trestný čin Týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 trestního zákoníku, nikoliv pro trestný čin Ublížení na zdraví dle § 146 trestního zákoníku. V tomto případě je ublížení na zdraví méně významným následkem hlavní trestné činnosti. [5]

Je třeba uvést, že v rámci trestního řízení, dochází u kvalifikace dle § 198 a § 199 trestního zákoníku většinou k souběhu s dalšími trestnými činy, kdy tyto budou pouze vyjmenovány:

- §140 Vražda
- § 141 Zabití
- § 143 Usmrcení z nedbalosti
- § 145 Těžké ublížení na zdraví
- § 146 Ublížení na zdraví

- § 149 Mučení a jiné nelidské zacházení
- § 150 Neposkytnutí pomoci
- § 170 Zbavení osobní svobody
- § 171 Omezování osobní svobody
- § 173 Loupež
- § 175 Vydírání
- § 185 Znásilnění
- § 186 Sexuální nátlak
- § 187 Pohlavní zneužití
- § 205 Krádež
- § 279 Nedovolené ozbrojování
- Zákon č. 251/2016 Sb. O některých přestupcích
  - § 7 odst. 1 – „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
    - a) jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí,
    - b) naruší občanské soužití tak, že
      - 1. jiného nepravdivě obviní z přestupku,
      - 2. se vůči jinému dopustí schválnosti, nebo
      - 3. se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání.“ [15]

U přestupkového jednání násilné osoby nedochází k souběhu, ale k pokračování dalšími dílčími skutky vesměs majetkovými se škodou do 5000Kč.

- Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky
  - § 44 odst. 1 – „Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.“
  - § 44 odst. 2 – „Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních v průběhu

vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.“

- § 44 odst. 3 – „Vykázání oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázání, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázání je vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázání převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu.“
- § 44 odst. 4 – „Není-li vykázaná osoba vykázání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.“
- § 44 odst. 5 – „Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykázání. Policista námitky předá bez zbytečného odkladu krajskému ředitelství příslušnému podle místa vykázání (dále jen „příslušné krajské ředitelství“). Vykázaná osoba může dále do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání podat příslušnému krajskému ředitelství námitky písemně. Lhůta pro podání námitek počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k převzetí potvrzení o vykázání a je považována za dodrženu, jsou-li námitky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství. O tomto právu policista vykázanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykázání.“
- § 44 odst. 5 – „Shledá-li příslušné krajské ředitelství, že podmínky pro vykázání nebyly splněny, vykázání ukončí a o této skutečnosti vyrozumí ohroženou a vykázanou osobu bez zbytečného odkladu.“
- § 45 odst. 1 – „Vykázaná osoba je povinna
  - a) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání,
  - b) zdržet se vstupu do prostoru podle písmene a),

- c) zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou,
- d) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

Policista vykázanou osobu poučí o následcích neuposlechnutí výzvy podle písmene d).“

- § 45 odst. 2 – „Vykázaná osoba má právo
  - a) vzít si ze společného obydlí věci soužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady před splnění povinnosti podle odstavce 1 písm. a),
  - b) vzít si v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci podle písmene a) a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání; právo lze uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje,
  - c) ověřovat provedení vykázaní zejména na čísle tísňového volání 158,
  - d) vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázaní u příslušného útvaru policie.“
- § 45 odst. 3 – „Policista poskytne vykázané osobě bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím nezbytnou součinnost. Od této osoby dále vyžádá adresu pro doručování.“
- § 46 – „Policista poučí ohroženou osobu o
  - a) možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních,
  - b) možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a
  - c) následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázaní přihlíží.“
- § 47 odst. 1 – „Územní rozsah prostoru, na který se vykázaní vztahuje, určí policista podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem. Je-li v důsledku vykázaní ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané osoby, policista o této skutečnosti bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření.“

- § 47 odst. 2 – „Při provádění úkonů souvisejících s vykázáním policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení.“
- § 47 odst. 3 – „Do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykázání příslušnému intervenčnímu centru a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii úředního záznamu o vykázání v této lhůtě i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.“
- § 47 odst. 4 – „Policista ve lhůtě 3 dnů od vykázání provede kontrolu, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykázání.“
- § 47 odst. 5 – „O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista úřední záznam.“ [16]
- Zákon č. 135/2006 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím
  - § 21a odst. 1 – „Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo zvláště závažnému útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn toho, kdo je podezřelý z takového jednání, vykázat z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou (dále jen "společné obydlí"), jakož i z jeho bezprostředního okolí.“
  - § 21a odst. 3 – „Rozhodne-li policista o vykázání osoby ze společného obydlí nebo o zákazu vstupu do něj podle odstavce 1 nebo 2 (dále jen "vykázání"), vždy specifikuje prostor, na který se tato omezení vztahují, a stanoví rozsah bezprostředního okolí společného obydlí.“
  - § 21b odst. 1 – „Rozhodnutí o vykázání se vydává bez projednání věci a z úřední povinnosti, přičemž souhlas ohrožené osoby se nevyžaduje.“
  - § 21b odst. 2 – „Rozhodnutí o vykázání se písemně vyhotoví do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí. Vyhotovené rozhodnutí se v opise doručí vykázané osobě a ohrožené osobě. Opis rozhodnutí o vykázání doručí policista do 24 hodin od jeho vydání spolu s opisem úředního záznamu podle § 21a odst. 6 příslušnému intervenčnímu centru; v případě, že ve společném obydlí, na které se rozhodnutí o vykázání vztahuje, žije nezletilá osoba, doručí

se opis rozhodnutí o vykázání spolu s opisem úředního záznamu ve stejné lhůtě též příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.“

- § 21d odst. 1 – „Vykázání, o kterém bylo rozhodnuto podle § 21a odst. 1 nebo 2, trvá po dobu 10 dnů ode dne vydání rozhodnutí. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.“
- § 21d odst. 2 – „Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu v průběhu vykázání se lhůta uvedená v odstavci 1 prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu o tomto návrhu.“ [17]

Česká republika se taktéž zavázala k ochraně osob mezinárodními smlouvami v oblasti lidských práv v rámci evropského i světového práva. Mezinárodními smlouvami se v rámci diplomové práce nebudeme zabývat a budou pouze vyjmenovány. Jedná se o:

- Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí,
- Úmluva o právech dítěte,
- Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
- Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod,
- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech.

Problematika vykázání osob při domácím násilí se promítá v mnoha zákonech a mezinárodních smlouvách a není možné se jim dopodrobna věnovat. PČR při vykázání násilné osoby však vesměs vychází z výše uvedených právních norem a postup je upraven interními nařízeními a doporučenými postupy.

3 TŘI PILÍŘE OCHRANY OHROŽENÝCH OSOB

Zákon na ochranu ohrožených osob před domácím násilím tvoří tři pilíře ochrany, které představují propojení všech složek, čímž poskytují pomoc a ochranu obětem domácího násilí.

3.1 I. Pilíř – Policie České republiky

Policie České republiky – policista na místě zásahu vyhodnotí přítomnost znaků domácího násilí: opakovanost, stupňování, neměnné role násilné a ohrožené osoby, společná domácnost. V případě, že situaci vyhodnotí tak, že lze důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví nebo svobodě případně proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn osobu dle § 44 – 47 zák. č. 273/2008 Sb., Zákona o Policii ČR vykázat. Osobu je možno vykázat i v její nepřítomnosti. Policista provádějící vykázání tuto osobu vykáže na deset dnů a to jak s nesouhlasem této osoby, tak dokonce i s nesouhlasem ohrožené osoby. Rozhodnutí o vykázání se oběma osobám oznámí ústně a následně se jim do 24 hodin předá proti podpisu potvrzení o vykázání včetně poučení o právech a povinnostech. Je zde taktéž vymezen objekt a prostor, ze kterého je osoba vykázána. Policie provede do 3 dnů od vykázání kontrolu, zda vykázaná osoba podmínky vykázání dodržuje. Zásah státu, vstup do privátní sféry, se děje s ohledem na náležité zajištění základních lidských práv a svobod ohrožené osoby a lze tak učinit i proti její vůli. [6] [18]

3.2 II. pilíř - Intervenční centra

Intervenční centra – tvoří nezastupitelnou funkci při ochraně ohrožených osob postižených domácím násilím. Centra mají za povinnost kontaktovat ohroženou osobu do 48 hodin od doručení oznámení od policie. Případně se na ně obrací ohrožená osoba sama. Mezi základní aktivity intervenčního centra patří sociálně terapeutická činnost a pomoc klientovi při uplatnění práv, oprávněných zájmů, obstarávání osobních záležitostí, případně poskytnutí ubytování či stravy. [11]

3.3 III. pilíř - Justice

Justice – poté, co policista vykáže ze společného obydlí násilnou osobu, zašle do 24 hodin kopii úředního záznamu o vykázání příslušnému soudu. V případě, že ohrožená osoba podá

návrh u příslušného soudu na předběžné opatření, soud vydá toto předběžné opatření do 48 hodin a trvá jeden měsíc od jeho vykonatelnosti. V odůvodněných případech je možné dobu předběžného opatření prodloužit až na šest měsíců. V rámci občanskoprávního řízení soud řeší taktéž další otázky týkající se soužití s násilnou osobou, a to rozvod manželství, úprava styku s dětmi a vypořádání společného jmění manželů.

V rovině trestněprávní rozhoduje soud o vzetí násilné osoby do vazby, vině a trestu v případě, že se násilná osoba dopustila trestného činu na ohrožené sobě, nebo závažným způsobem maří vykazání. [18]

4 POSTUP PŘI VYKÁZÁNÍ OSOB

„Při provádění úkonů souvisejících s vykázáním je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby. Tuto povinnost však nemusí splnit, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení, zejména pak v případě, pokud by v souvislosti se zajišťováním přítomnosti nezúčastněné osoby hrozila eskalace konfliktu nebo pokud by zajišťování přítomnosti nezúčastněné osoby bylo spojeno s nepřiměřenou čekací dobou. Nezúčastněnou osobou přítom nemůže být jiný policista.

Vykázání je policista povinen oznámit ústně násilné a ohrožené osobě, přítom je poučí o jejich právech a povinnostech. Potvrzení o vykázání s písemným poučením policista předá ohrožené osobě a vykázané osobě proti podpisu a jeden podepsaný výtisk vykázanou a ohroženou osobou založí do spisu. Zároveň poučí vykázanou osobu o tom, že si může převzít kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie.“

Pokud vykázaná či ohrožená osoba odmítne podpisem stvrdit převzetí potvrzení o vykázání či poučení, nebo je odmítne převzít, policista to poznamená v potvrzení o vykázání.

Policista vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí, které má v držení a zároveň ji poučí o následcích neuposlechnutí výzvy k vydání klíčů. Vydání klíčů policista poznačí v potvrzení o vykázání. V případě, že vykázaná osoba odmítne klíče vydat, policista do potvrzení o vykázání uvede důvody, proč vykázaná osoba klíče nevydala.

Vykázání trvá po dobu 10 dnů, přičemž desetidenní lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni, v němž došlo k vykázání, a končí ve 24.00 hodin desátého dne, pokud nedošlo k prodloužení vykázání na základě návrhu ohrožené osoby na vydání předběžného opatření, popř. vydání tohoto předběžného opatření. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.

Policista jasně specifikuje prostor, na který se vykázání vztahuje, a to včetně rozsahu bezprostředního okolí společného obydlí, s přihlédnutím k potřebě ochrany ohrožené osoby.

Před vykázáním policista poučí vykázanou osobu zejména o tom, že

1. využívá zákonného oprávnění vykázat ji ze společného obydlí a jeho bezprostředního okolí, které jasně vymezí,

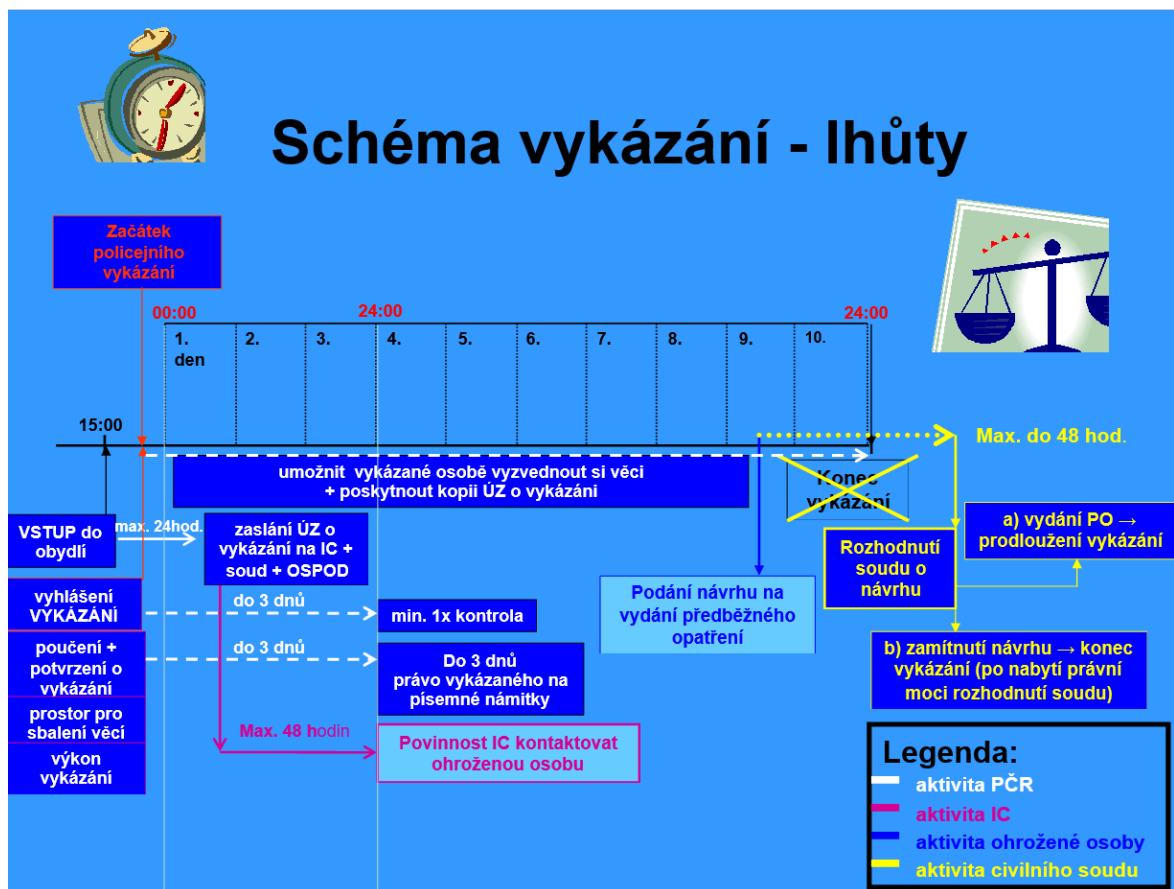
2. jí z vykázání vyplývají práva a povinnosti,
3. vykázání bude trvat 10 dní, a že bylo učiněno bez ohledu na vůli ohrožené osoby a je nutné jej pod hrozbou sankce respektovat.

Před tím, než vykázaná osoba opustí prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání, může si vzít z tohoto prostoru věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady. Poté musí tento prostor neprodleně opustit. Věcmi osobní potřeby jsou zejména

- a) hygienické potřeby,
- b) běžné oděvní součásti,
- c) léky a zdravotní pomůcky, které osoba užívá,
- d) mobilní telefon.

Odmítne-li vykázaná osoba opustit prostor, na který se vykázání vztahuje, je policista oprávněn použít, po předchozí marné výzvě, všech oprávnění a zákonných prostředků za účelem prosazení vykázání.“ [19]

Obr. 1 Schéma vykázání - lhůty

4.1 Vykázání ve zvláštních případech

V některých případech je vykázání násilné osoby složitější, jelikož se mohou objevit okolnosti, které musí vykazující policista vzít v úvahu. Pokud nedošlo k samotnému vykázání násilné osoby, policista tuto poučí o právních následcích v případě, že bude násilné jednání vůči ohrožené osobě pokračovat a že v tomto případě může být vykázána. Policista poučí též ohroženou osobu o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci osobám, které se staly obětí násilí a předá jí k tomuto účelu zejména kontakt na instituce poskytující pomoc obětem domácího násilí.

4.1.1 K násilí dojde mimo společné obydlí

Pokud dojde k násilnému jednání mimo společné obydlí, např. na chatě v hotelu apod., a v případě, že jsou splněny podmínky pro vykázání, policista vykáže násilnou osobu ze společného obydlí, a nikoliv z prostoru, ve kterém tyto osoby pobývají pouze přechodně či krátkodobě, např. hotelový pokoj. [21]

4.1.2 Násilná osoba je mladistvá nebo mladší 15-ti let

Pokud je násilnou osobou mladistvý, nebo dokonce osoba mladší 15-ti let, je nutné vyrozumět orgán sociálně právní ochrany dětí. Je třeba posoudit na konkrétním případě, zda mladistvý případně osoba mladší 15-ti let je natolik nebezpečná pro rodiče, nebo zda hrozí útok z jeho strany. Pokud lze předpokládat, že se tato osoba bude i nadále dopouštět takového jednání, nebo snad hrozí ještě intenzivnější útoky z jeho strany a zejména zákonní zástupci nebudou schopni jeho jednání usměrnit, není vykázání vyloučeno. Je nutné se však zabývat tím, kde tato osoba bude po vykázání pobývat. Je nutné postupovat ve spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí a tyto zajistí umístění osoby v diagnostickém ústavu, a to na základě předběžného opatření soudu. [21]

4.1.3 Ohrožená osoba je závislá na osobě násilné

V případě, že je ohrožená osoba odkázána či závislá na pomoc násilné osoby, a to z důvodu např. stáří, nemoci, nemohoucnosti, bude policie postupovat jako při běžném vykázání osoby. V těchto případech je však potřeba ze strany policie zajistit pomoc pro ohroženou osobu v případě, že byla zraněna, a dále uvědomit odbor sociální péče.

Pokud došlo k incidentu v nočních hodinách, zajistit ve spolupráci s odborem sociální péče převoz osoby do zdravotnického zařízení. [21]

4.1.4 Násilná osoba je matkou malého dítěte

V případě, že násilnou osobou, která má být vykázána, je matka malého dítěte policie situaci zhodnotí a případně, pokud je to možné ponechá v péči druhého rodiče, případně kontaktuje další příbuzné. V případě, že není tato možnost, kontaktuje policie orgán sociálně právní ochrany dětí. [21]

4.2 Postup Policie ČR po vykázání osoby

„Policista předá ohrožené osobě informace o institucích, které poskytují pomoc obětem domácího násilí, včetně příslušného intervenčního centra, a to i v případě, že k vykázání nedošlo.

Policista poskytne vykázané osobě bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím i nezbytnou součinnost, zejména jí předá seznam ubytovacích zařízení v místě bydliště a nejbližším okolí, za jehož vyhotovení je odpovědný nadřízený služební funkcionář s personální pravomocí, dále např. umožní vykázané osobě, aby si z policejní služebny telefonicky zajistila jiné ubytování.

Pokud došlo v průběhu vykázání k jakékoliv změně, např. k ukončení vykázání nebo k prodloužení 10 denní lhůty v důsledku podání návrhu na předběžné opatření, musí ten, kdo změnu provedl, zajistit, aby byla neprodleně informována vykázaná i ohrožená osoba, příslušný soud, který bude rozhodovat v případě podání návrhu na předběžné opatření, příslušné intervenční centrum a pokud žily s vykázanou a ohroženou osobou ve společné domácnosti nezletilé děti, orgán sociálně-právní ochrany dětí a policista, který vykázání zpracovává.“ [19]

4.3 Kontrola dodržování povinností vyplývajících z vykázání

Policista, který provedl vykázání násilné osoby, provede do tří dnů od vykázání kontrolu, zda osoba vykázaná dodržuje povinnosti vyplývající z vykázání, zda se nezdržuje v prostoru, který byl vymezen policistou v potvrzení o vykázání a zda se zdržuje styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou. Policista může ke kontrole též využít výpovědi ohrožené osoby, případně jiných osob a informací od intervenčního centra.

O kontrole vyrozumí policista ohroženou osobu. Tuto požádá o součinnost, zejména v souvislosti se vstupem do společného obydlí. Pokud ohrožená osoba odmítne, nemůže být k součinnosti při kontrole dodržování povinností vykázané osoby spojených s vykázáním nijak nucena.

Pokud policista zjistí, že se vykázaná osoba nachází v prostoru, odkud byla vykázána, tuto vyzve, aby prostor opustila. V případě, že tak vykázaná osoba neučiní, je policista oprávněn použít po předchozí marné výzvě donucovací prostředky.

Jestliže se policista dozví o neuposlechnutí uloženého vykázání ze strany vykázané osoby, dá podnět k zahájení přestupkového řízení, nebo s ohledem na závažnost či opakovanost jednání směřujícího ke zmaření vykázání, podnět k zahájení trestního řízení.

Policista nemá oprávnění za účelem kontroly otevírat uzavřené společné obydlí a vstupovat do něj.

O provedené kontrole a jejích výsledcích je policista povinen sepsat formulář Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykázání. [19]

4.4 Obsah spisového materiálu vykázání osoby

Policista, který provede vykázání, vede spisový materiál odděleně pod samostatným číslem jednacím mimo šetření přestupku, nebo trestného činu, který byl oznámen. Police v současné době používá informační systém ETR (elektronické trestní řízení), v rámci kterého zakládá trestné činy, přestupky i čísla jednacích. Písemnosti vytvořené bezprostředně na počátku vykázání:

- Úřední záznam o výjezdu k incidentu se znaky domácího násilí
- formulář SARA DN – vyplňuje policista na základě informací, které získal v rámci šetření od ohrožené osoby, svědků, sousedů, příbuzných.
- Poučení ohrožené a násilné osoby - musí podepsat a následně obdržet kopie
- Potvrzení o vykázání – podepsané ohroženou i násilnou osobou. Tyto opět obdržet kopie. Jsou zde zapsány případné námitky násilné osoby, informace o vydaných klíčích.
- Úřední záznam o vykázání – důvody vykázání musí být řádně popsány. Opis následně zaslat na příslušné orgány:
  - a) intervenční centrum,

- b) okresní soud,
  - c) orgánu sociálně-právní ochrany dětí (v případě, že incidentu byly přítomny děti)
- Úřední záznam – zda a jak bylo násilné osobě umožněno vzít si ze společného obydlí osobní věci, zda byl předán seznam ubytoven,
  - Úřední záznam o kontrole,
  - Úřední záznam k ukončení vykázaní – musí být uvedeno, zda ohrožená osoba podala návrh na vydání předběžného opatření, případně jak bylo rozhodnuto. [22]

4.5 Co musí obsahovat Úřední záznam o vykázaní

1. Podrobný popis posledního incidentu, ke kterému byla policie přivolána.
2. Popis vztahu mezi ohroženou a násilnou osobou ve vztahu k soužití ve společném obydlí.
3. Popis chování násilné osoby směrem k ohrožené osobě se zdůvodněním rozdělení rolí tj. vzájemné postavení je nerovné a role se v průběhu incidentů nemění.
4. Popis minulosti ve vztahu mezi násilnou a ohroženou osobou
  - od kdy začalo docházet k neshodám
  - četnost incidentů, popis vzrůstající intenzity, až do posledního útoku
  - konkrétní popis k předchozím incidentům,
  - důvod jejich vzniku (alkohol, agresivita, majetkové problémy, děti, pokud hádky, tak proč vznikly a jak na to aktéři incidentu reagují),
  - konkrétní vulgární nadávky, projevy žárlivosti, ponižování, vyhrožování, omezování, kam směřují fyzické útoky a jejich následky,
  - v případě zjištění závislosti násilné osoby na alkoholu, drogách, hazardních hrách - odkud bere násilná osoba peníze a pokud je vyžaduje po ohrožené osobě, zda tato mu vyhoví či ne a proč, pokud nevyhoví, pak jak reaguje násilná osoba na odmítnutí, jak to působí na ohroženou osobu.

V případě zjištění psychického či emocionálního násilí je třeba zjistit, jak se toto násilí projevuje a jak toto působí na ohroženou osobu:

- vyhrožování čím a jak,
- ponižování jaké,

- vyhazování z bytu,
- ničení věcí jakých.

V případě zjištěného ekonomického násilí je třeba zjistit, jak se toto násilí projevuje a jak působí na ohroženou osobu:

- nedostává finance či omezenou část,
- musí dokládat vyúčtování,
- zdůvodňovat proč věc koupila,
- co čeká ohroženou osobu, když něco udělá špatně.

V případě zjištěného sociálního násilí je třeba zjistit, jak se projevuje a jak působí na ohroženou osobu:

- nesmí se stýkat s rodinou, přáteli,
- neustálá kontrola mobilního telefonu,
- důvod, proč přišla z práce pozdě,
- zákaz jakýchkoliv návštěv, aktivit.

V případě zjištěného sexuálního násilí je třeba zjistit, jak se projevuje a jak působí na ohroženou osobu:

- po fyzickém násilí si vynutí pohlavní styk a ona mu z obavy z dalšího napadení vyhoví,
- používání různých sexuálních praktik, které si ohrožená osoba nepřeje, ale bojí se odmítnout.

5. Popsat konkrétní rizikové faktory za pomoci SARA DN - vzrůstající intenzita, agresivita násilné osoby pod vlivem návykových látek, psychické poruchy a nebezpečnost jejího dalšího jednání, riziko použití zbraně, nerespektování zákonů, zranitelnost ohrožené osoby a její nízká schopnost obrany, omezená možnost zajištění bezpečí.
6. Zda byly incidentům přítomny děti. V případě, že ano, zda byly nějak i napadeny či ohroženy jednáním násilné osoby.
7. Výsledky šetření, které bylo provedeno se svědky.
8. Jak se ke svému jednání vyjádřila násilná osoba:
  - popírá násilí,
  - omlouvá své jednání,
  - neuvědomuje si, co dělá.

9. Jak je dále šetřeno protiprávní jednání násilné osoby, tj. zda se jedná o přešupek či trestný čin včetně uvedení příslušného §. [22]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VYKÁZÁNÍ OSOBY

Abychom si dokázali představit, jestli je institut vykázání násilné osoby účinný, je třeba se nejprve podívat na přehled vykázaných osob ze statistického hlediska. Počty vykázaných osob mezi jednotlivými kraji v České republice vykazuje značné rozdíly. Tento rozdíl bude zapříčiněn jednak počtem obyvatel v jednotlivých krajích, ale taktéž zaměstnaností, výší příjmů složením sociálních vrstev.

5.1 Statistika vykázaných osob v ČR

Vykázání násilné osoby, které zákonodárci zakotvili do zákonů České republiky, přineslo důležité změny, v ochraně ohrožených osob postižených domácím násilím. V níže uvedené tabulce Tab. 1 jsou uvedeny počty vykázaných osob od počátku roku 2007, až do roku 2017.

Tab. 1 Statistika vykázání 2007 - 2017

KRAJ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	CELKEM
Jihočeský	50	37	35	84	72	64	63	56	54	53	57	625
Jihomoravský	82	72	82	87	118	150	128	118	124	117	106	1148
Karlovarský	32	46	49	79	137	111	97	114	93	89	82	929
Královehradecký	34	22	16	44	45	52	41	35	32	57	113	491
Liberecký	30	36	68	62	82	104	113	100	79	80	80	834
Moravskoslezský	213	110	111	108	135	97	107	124	112	122	115	1354
Olomoucký	44	35	43	61	112	100	94	87	109	95	93	873
Pardubický	61	39	44	73	92	104	83	80	69	77	60	782
Plzeňský	16	22	14	27	23	30	39	42	31	26	31	301
Hlavní město Praha	59	34	48	104	123	138	155	213	192	206	200	1472
Středočeský	79	67	59	64	121	106	111	119	104	103	103	1036
Ústecký	81	87	134	133	202	204	156	137	163	181	204	1682
Vysočina	32	26	39	51	42	43	73	74	77	55	47	559
Zlínský	49	46	36	81	126	102	101	83	67	55	57	803
CELKEM	862	679	778	1058	1430	1405	1361	1382	1306	1316	1348	12925

[Zdroj:[23]]

Celkově se jedná za o 12 925 osob. Nejvíce osob je každoročně vykazováno v Ústeckém kraji, kde bylo do roku 2017 vykázáno 1 682 osob. Naopak nejméně vykázaných osob je v kraji Plzeňském, a to dokonce 5x méně. Rok 2007, kdy se začal institut vykázání uplatňovat, výrazně v počtu vykázaných osob převyšuje Moravskoslezský kraj, kde v uvedeném roce bylo v tomto kraji vykázáno 213 osob. V následujících letech pak počet vykázaných osob klesl průměrně o 100 osob. Naopak u ostatních krajů by se zdálo, jako by se první roky v této problematice rozkoukávaly a získávaly jistotu. Nejvíce násilných osob bylo vykázáno v letech 2011 a 2012, kdy se počty vykázaných násilných osob překonaly počet 1400 osob za rok. Od té doby je ročně vykazováno průměrně 1350 osob a počty vykázaných osob se v jednotlivých krajích ustálily. Každoročně jsou počty vykázaných osob v jednotlivých krajích velmi obdobné, vyjma kraje Královéhradeckého, kde je v roce 2017 takřka 100 % nárůst počtu vykázaných osob a bylo zde vykázáno 113 osob, kdy v předchozích letech byl počet vykázaných výrazně menší. V roce 2016 bylo vykázáno 57 osob a v roce 2015 dokonce jen 32 osob. V Jihomoravském kraji je v posledních letech vykazováno ze společného obydlí něco přes 100 násilných osob ročně.

Tab.2 nám představuje počty vykázanych osob v jednotlivých měsících v roce 2017. Opětovně je nejvíce osoby vykazovány v Ústeckém kraji a to 204 násilných osob a na druhém místě jej následuje Hlavní město Praha s 200 vykázanými osobami. Nejméně osob je opětovně vykázáno v kraji Plzeňském, ve kterém bylo vykázáno 31 osob.

Tab. 2 Statistika vykázanych osob 2017

KRAJ	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	2017
Jihočeský	6	7	3	8	7	2	6	4	2	8	2	2	57
Jihomoravský	21	10	9	10	6	9	11	8	5	4	7	6	106
Karlovarský	5	11	8	8	10	2	5	3	7	5	9	9	82
Královohradecký	10	13	8	14	8	5	3	7	11	13	11	10	113
Liberecký	9	7	5	6	13	4	11	8	6	2	6	3	80
Moravskoslezský	10	15	13	6	11	11	9	5	7	5	12	11	115
Olomoucký	9	5	11	7	8	10	11	6	2	4	8	12	93
Pardubický	4	2	8	4	8	5	5	5	3	3	3	9	60
Plzeňský	3	3	4	1	4	1	3	4	0	4	2	2	31
Hlavní město Praha	21	15	14	21	17	16	13	17	11	17	17	21	200
Středočeský	10	6	14	5	9	9	12	15	6	6	5	6	103
Ústecký	18	20	24	24	15	16	18	15	15	13	14	12	204
Vysočina	4	3	4	7	3	0	2	6	5	3	5	5	47
Zlínský	6	3	4	3	7	6	1	7	5	4	3	8	57
CELKEM	136	120	129	124	126	95	110	110	87	91	104	116	1348
Z toho opakovaně	25	19	19	14	15	11	13	12	7	13	20	14	182

[Zdroj:[23]]

V letech 2007-2017 bylo vykázáno celkem 12 925 násilných osob. V současné době bylo za měsíce leden – březen 2018 vykázáno ze společného obydlí celkem 306 osob (leden 110, únor 88, březen 108). Celkově tak již bylo od počátku do současnosti vykázáno 13 231 násilných osob, což by se mohlo zdát jako vysoké číslo. Lze předpokládat, že počet vykázanych osob by byl daleko vyšší, pokud by oběti domácí násilí nahlásili ve 100 %. V tomto případě nelze odhadnout, jestli by se počet vykázanych osob zvednul nepatrně, nebo několikanásobně.

5.2 Statistické údaje vykázaných osob v Rakousku

Česká republika se při tvorbě zákonů na ochranu proti domácímu násilí inspirovala v Rakousku, kde institut vykázaní funguje již od roku 1997. Rakousko, které je ve srovnání s Českou republikou počtem obyvatel menší (asi o 2 miliony obyvatel), vykazuje několikanásobně více vykázaných násilných osob. V období 1997-2016 bylo celkem vykázáno 115 706 osob. Počet vykázaných osob v jednotlivých letech je uveden ve třetím sloupci obrázku 2.

Jahr	Meldungen über polizeiliche Interventionen an GSZ/IST	davon Betretungsverbote	weitere Interventionen bei Gewalt in der Familie (u. a. Streitschlichtungen, Stalking-Anzeigen) ⁵²	Übertretungen von Betretungsverböten	Übertretungen von Betretungsverböten in %
1997	1.449	1.449	k. D.	138	k. D.
1998	2.673	2.673	k. D.	252	k. D.
1999	8.309	3.076	5.233	301	9,8 %
2000	10.992	3.354	7.638	430	12,8 %
2001	10.800	3.283	7.517	508	15,5 %
2002	11.335	3.944	7.391	475	12,0 %
2003	10.738	4.180	6.558	633	15,1 %
2004	10.959	4.764	6.195	641	13,5 %
2005	11.789	5.618	6.171	668	11,9 %
2006	13.702	7.235	6.467	629	8,7 %
2007	11.314	6.347	4.967	586	9,2 %
2008	11.684	6.566	5.118	615	9,4 %
2009	12.038	6.731	5.307	655	9,7 %
2010	12.403	6.759	5.644	770	11,0 %
2011	9.434	7.993	1.441	k. D.	k. D.
2012	9.322	8.063	1.259	k. D.	k. D.
2013	9.538	8.307	1.231	k. D.	k. D.
2014	9.607	8.466	1.141	k. D.	k. D.
2015	9.398	8.261	1.137	k. D.	k. D.
2016	10.340	8.637	1.703	k. D.	k. D.
Gesamt	197.824	115.706	82.118	-	-

Obr. 2 Statistika vykázaných osob v Rakousku 2007 – 2016 [Zdroj:[24]]

Počet vykázaných osob v sousedním Rakousku je zcela v nepoměru s počtem vykázaných osob v České republice. Toto je zřejmě zapříčiněno přísností tamní zákonné úpravy, jelikož přes 8000 vykázaných osob ročně v Rakousku je opravdu velký rozdíl ve srovnání

1300 v České republice. Zejména v posledních letech je vidět, že počet vykázaných osob je takřka totožný s počtem nahlášených případů s podezřením na domácí násilí.

V Rakousku zaujali k domácímu násilí jasný postoj. Jednání pachatele je okamžitě trestáno a je mu dáno najevo, že jeho chování je nežádoucí a neakceptovatelné. Násilná osoba tak nese ihned následky svého jednání a musí domov opustit. [25]

6 CÍL A METODY ZPRACOVÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Tato část diplomové práce je zaměřena na provedení samotného výzkumu formou dotazníkového šetření, kterým získáme názor samotných policistů na otázky institutu vykázání, kdy v kombinaci s kazuistikou a rozhovorem s vykázanou osobou si můžeme udělat celkový obraz na současnou situaci a získat tak odpovědi na stanovené hypotézy.

6.1 Metody výzkumu

Samotný výzkum byl proveden v několika částech. Mezi policisty ÚO Hodonín sloužících na obvodních odděleních v přímém výkonu služby bylo provedeno anonymní dotazníkové šetření, kterým byl zjištěn kvantitativní výzkum o povědomosti v uvedené oblasti a jejich názorech na problematiku. Dotazníkové šetření nebylo provedeno mezi policisty oddělení obecné kriminality ani oddělení hospodářské kriminality, jelikož samotné vykázání provádí ve většině případů pouze policisté na obvodních odděleních, případně zadokumentování trestné činnosti provede výjezdová skupina a vykázání po domluvě a ve spolupráci policista obvodního oddělení. Při tvorbě dotazníku bylo postupováno tak, aby otázky nebyly složité, ale věcně pochopitelné. Otázky byly rozděleny na obecnou a odbornou část, kdy byly formulovány jako uzavřené, kdy v několika případech bylo možné odpověď doplnit o volnou formu odpovědi. Odpovědi jsou zpracovány do grafů.

V druhé části jsou uvedeny dvě kazuistiky, ve kterých jsou popsány dva případy, při nichž bylo využito institutu vykázání.

V poslední části je proveden řízený rozhovor s vykázanou osobou. Jedná se o polostrukturovaný rozhovor, kdy část otázek byla předem dána, aby bylo možné zjistit postoje a důvody, proč byla osoba vykázána. Další část otázek vyplynula v průběhu rozhovoru. Celkem bylo vykázané osobě položeno 17 otázek.

6.2 Cíle a hypotézy

Cílem praktické části diplomové práce je zjistit informovanost a postoje policistů provádějící vykázání násilné osoby.

Před zpracováním samotného výzkumu byly stanoveny následující hypotézy:

1. Policista je dostatečně proškolen v otázce vykázání násilné osoby.
2. Policista dokáže vždy správně rozhodnout o vykázání násilné osoby.

3. Policista nevnímá institut vykázání násilné osoby jako nepřiměřený zásah do svobody osoby.
4. Nelze zneužít institutu vykázání násilné osoby.

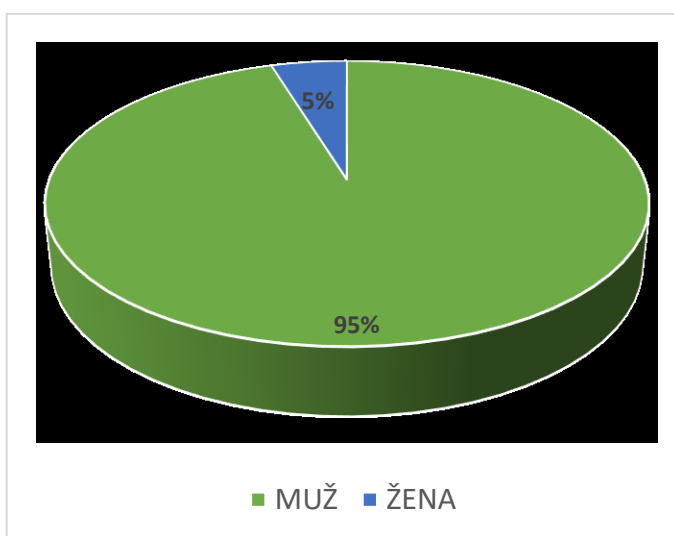
6.3 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo určeno pro příslušníky Územního odboru Hodonín, PČR. Dotazník byl doručen policistům obvodních oddělení ve funkcích asistent, vrchní asistent, inspektor, vrchní inspektor. Dotazník je tvořen uzavřenými otázkami, kdy na část z nich je možné ještě doplnit o volnou odpověď. Obecná část obsahuje otázky ke zjištění základních údajů o respondentovi. Odborná část je věnována samotnému institutu vykázání násilné osoby. Celková návratnost byla 84 dotazníků, což představuje 60,4 % z celkově 139 rozdaných.

6.3.1 Výsledky dotazníkového šetření

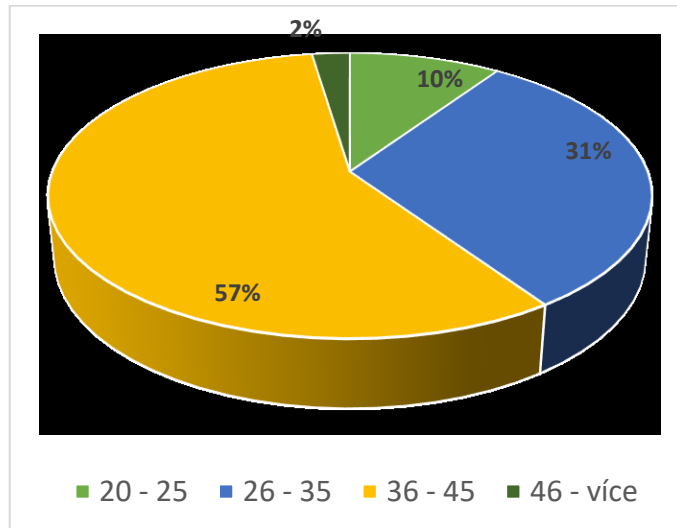
Výsledky dotazníkového šetření jsou vyobrazeny v grafech i se stručným komentářem. Číselný seznam je totožný s číslem otázky v dotazníku. Procentuální vyjádření je zaokrouhлено na celá čísla.

1. Pohlaví –vyhodnocením otázky číslo 1 bylo zjištěno, že respondenty byly většinou policisté, a to v počtu 80 (95 %), a zbytek byly policistky v počtu 4 (5 %). (Graf 1)

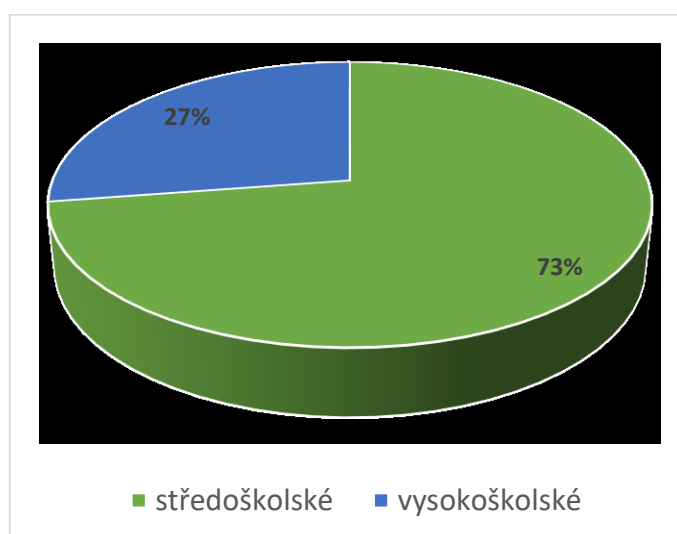
Graf 1 Pohlaví respondentů [Zdroj: autor]

2. Věk – vyhodnocením otázky číslo 2 bylo zjištěno, že mezi respondenty je 8 policistů ve věku 20 – 25 let (10 %), 26 policistů ve věku 26 – 35 let (31 %), 48 policistů ve věku 36 – 45 let (57 %), 2 policisté ve věk nad 45 let (2 %). (Graf 2)

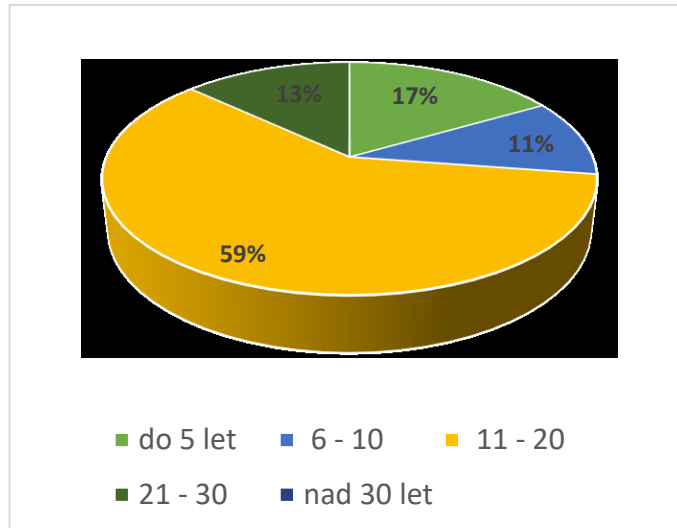
Graf 2 Věk respondentů [Zdroj: autor]

3. Vzdělání – vyhodnocením otázky číslo 3 bylo zjištěno, že mezi policisty, kteří vyplnili dotazník, je 23 vysokoškoláků (27 %) a zbylých 61 má střední školu s maturitou (73 %). (Graf 3)

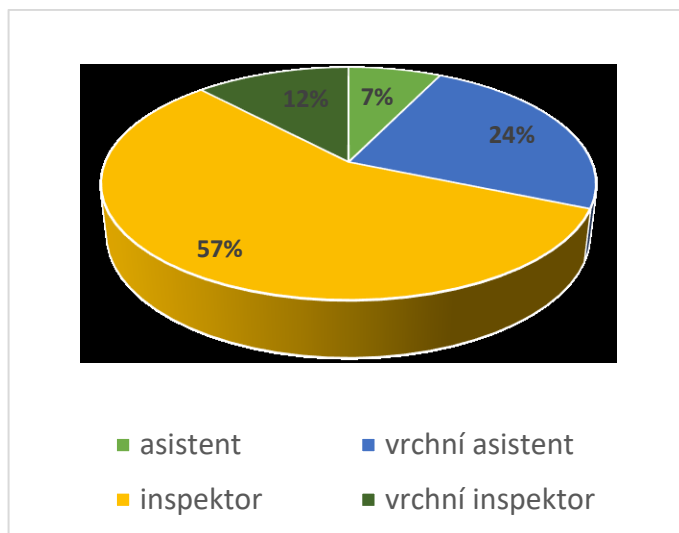
Graf 3 Vzdělání respondentů [Zdroj: autor]

4. Délka služebního poměru – vyhodnocením otázky číslo 4 bylo zjištěno, že mezi respondenty pracuje u policie do 5 let 14 policistů (17 %), 6 – 10 let 9 policistů (11 %), 11 – 20 let 50 policistů (59 %), 21 – 30 let 11 policistů (13 %). Žádný z respondentů neslouží u policie déle jak 30 let. Z grafu taktéž vyplývá, že 72 % policistů má odslouženo více jak 10 let. (Graf 4)

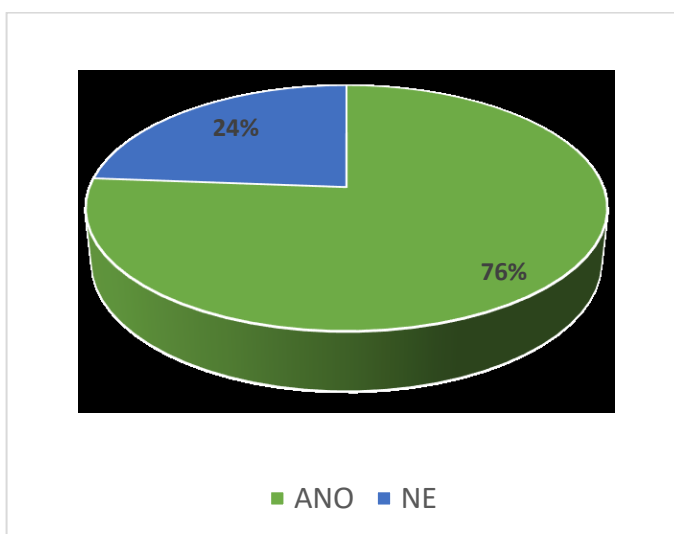
Graf 4 Délka služebního poměru [Zdroj: autor]

5. Služební zařazení – vyhodnocením otázky číslo 5 bylo zjištěno, že 6 policistů pracuje na pozici *asistent* (7 %), 20 policistů na pozici *vrchní asistent* (24 %), 47 policistů na pozici *inspektor* (57 %) a 10 policistů na pozici *vrchní inspektor* (12 %). (Graf 5)

Graf 5 Služební zařazení [Zdroj: autor]

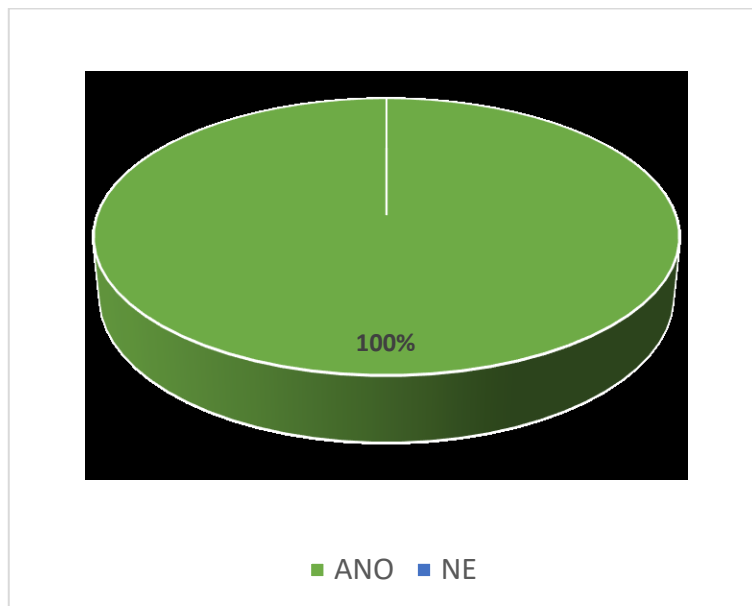
6. Orientace v oblasti vykázání – vyhodnocením otázky číslo 6 bylo zjištěno, že 64 respondentů se orientuje v oblasti vykázání osoby (76 %), zbylých 24 odpovědělo, že se neorientují v této problematice (24%). (Graf 6)

Graf 6 Orientace v oblasti vykázání [Zdroj: autor]

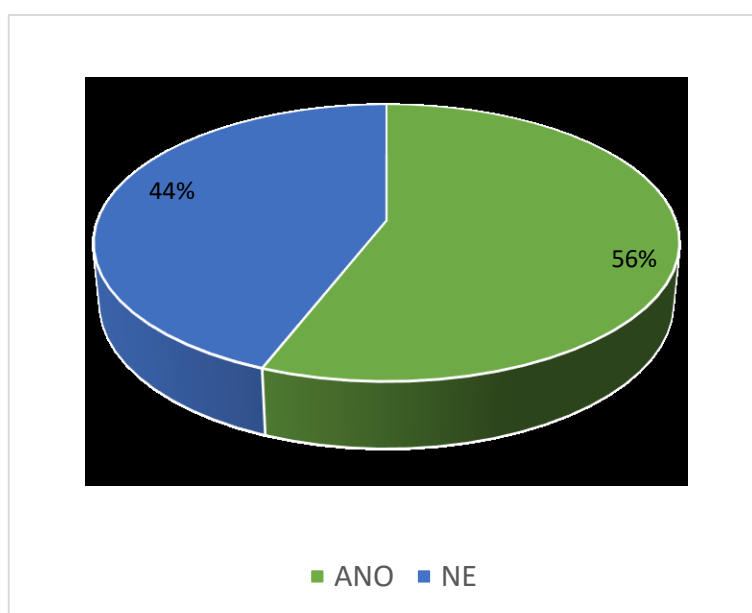

7. Absolvování školení – vyhodnocením otázky číslo 7 bylo zjištěno, 100 % respondentů se zúčastnilo školení v problematice domácího násilí. (Graf 7)

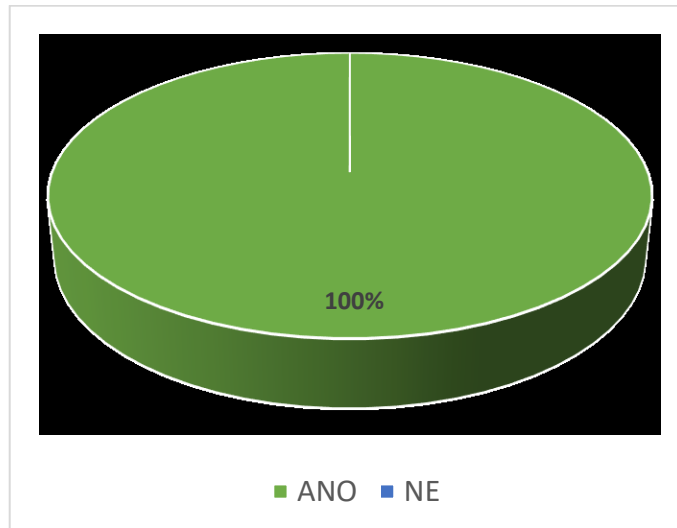
Graf 7 Absolvování školení [Zdroj: autor]

8. Vykázání osoby – vyhodnocením otázky číslo 8 bylo zjištěno, že 47 respondentů provádělo vykázání násilné osoby (56 %), zbylých 37 nikoliv (44 %). (Graf 8)

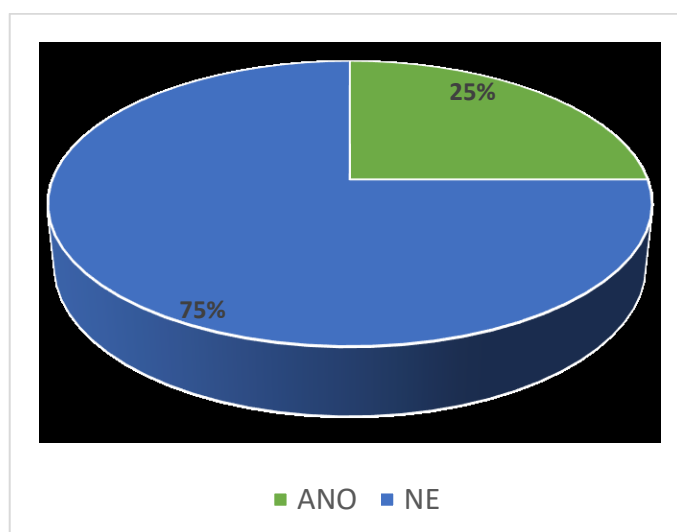
Graf 8 Vykázání osoby [Zdroj: autor]

9. Rozhodnost při vykázání – vyhodnocením otázky číslo 9 bylo zjištěno, že všech 47 respondentů (100 %), kteří prováděli vykázání násilné osoby, dokázali ve věci rozhodnout. (Graf 9)

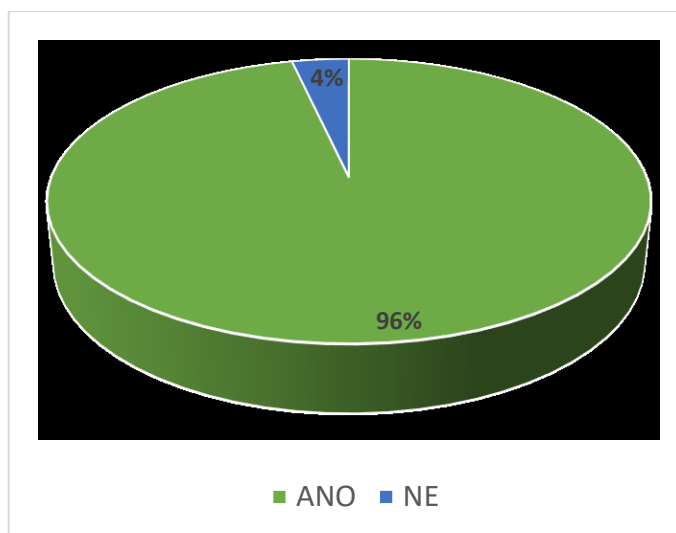
Graf 9 Rozhodnost při vykázání [Zdroj: autor]

10. Pochybnosti o správnosti rozhodnutí – vyhodnocením otázky číslo 10 bylo zjištěno, že 33 respondentů (75 %), kteří prováděli vykázání, o svém rozhodnutí vykázat osobu nezapochybovalo, zbylých 14 respondentů (25 %) mělo o svém rozhodnutí pochybnost. (Graf 10)

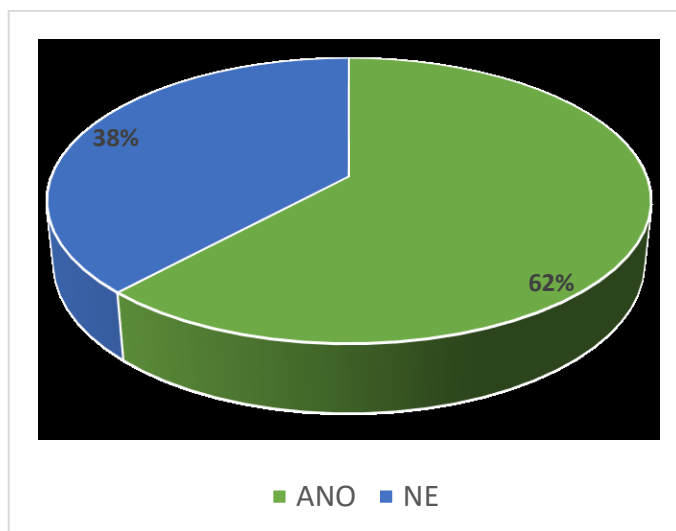
Graf 10 Pochybnost o vykázání [Zdroj: autor]

11. Rozpoznání činů – vyhodnocením otázky číslo 11 bylo zjištěno, že 81 respondentů (96 %) rozpozná, zda jde o domácí násilí nebo tzv. italskou domácnost. Pouze 3 respondenti (4 %) má problém správně určit, o co jde. Zde se může jednat však pouze o malou zkušenost s takovým jednáním, kdy postupem času a počtem výjezdu k takovým jednáním i oni získají jistotu. (Graf 11)

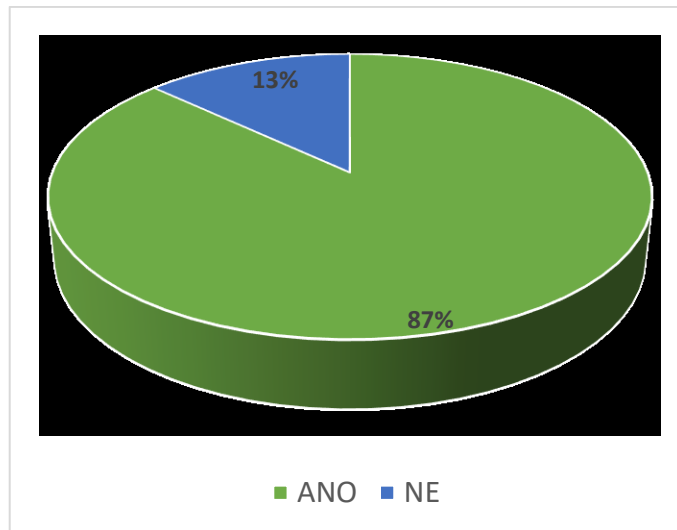
Graf 11 Rozpoznání činů [Zdroj: autor]

12. Opětovné školení – vyhodnocení otázky číslo 12 bylo zjištěno, že 52 respondentů (62 %) by uvítalo další školení v oblasti domácího násilí a vykázaní a 32 respondentů (38 %) další proškolení nepožaduje. (Graf 12)

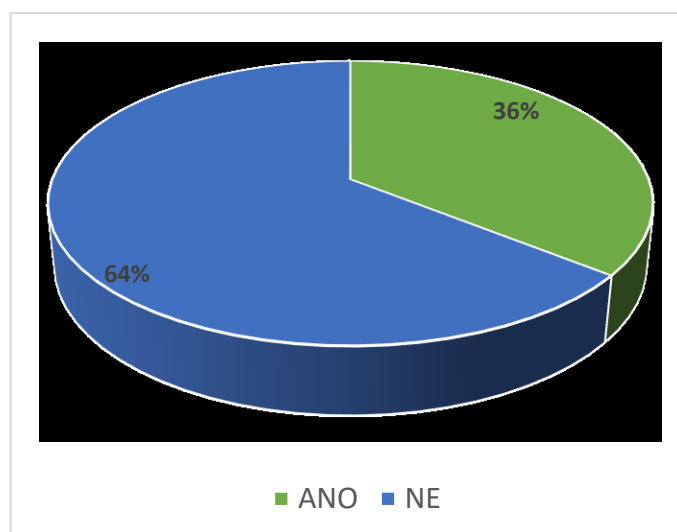
Graf 12 Opětovné školení [Zdroj: autor]

13. Vykázání jako zásah do svobod člověka – vyhodnocením otázky číslo 13 bylo zjištěno, že 73 respondentů (87 %) považuje vykázání osoby jako velký zásah do svobody člověka a pouze 11 respondentů (13 %) jej považuje za přiměřený. (Graf 13)

Graf 13 Vykázání jako zásah do svobody [Zdroj: autor]

14. Vykázání jako ochrana ohrožené osoby – vyhodnocením otázky číslo 14 bylo zjištěno, že 30 respondentů (36 %) se domnívá že vykázání násilné osoby v současné době dostatečným způsobem chrání ohroženou osobu 54 respondentů (54 %) si však myslí, že ochrana ohrožené osoby je nedostatečná. (Graf 14)

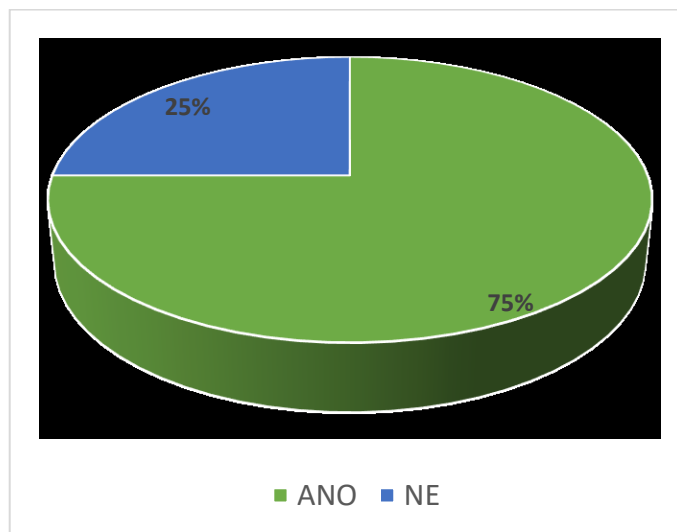

Graf 14 Vykázání jako ochrana osoby [Zdroj: autor]

15. Zneužití institutu vykázání – vyhodnocením otázky číslo 15 bylo zjištěno, že 63 respondentů (75 %) se domnívá, že může dojít ke zneužití institutu vykázání. 21 respondentů (25 %) si myslí, že ke zneužití nedojde. (Graf 15)

Respondenti dále uvedli možnosti zneužití institutu vykázání:

- rozvodové řízení, majetkoprávní spory, péče o děti,
- vymyslí domácí násilí, chystá půdu pro rozvod,
- zveličování situace.

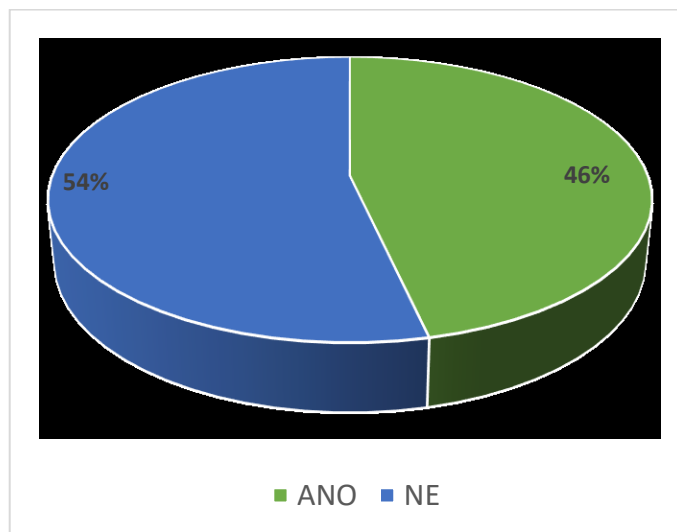

Graf 15 Zneužití institutu vykázání [Zdroj: autor]

16. Návrh na změnu systému vykázaní – vyhodnocením otázky číslo 16 bylo zjištěno, že 39 respondentů (46 %) by navrhovalo nějakou změnu systému vykázaní. Zbýlých 45 respondentů (54 %) je spokojena se stávající úpravou. (Graf 16)

Někteří respondenti dále připojili volnou odpověď:

- zjednodušení zejména administrativně celého procesu (4x),
- vyšší trest za porušení vykázaní, možnost prodloužit dobu vykázaní Policií ČR,
- vykázaní provádět jen vyškolený tým,
- zrušit

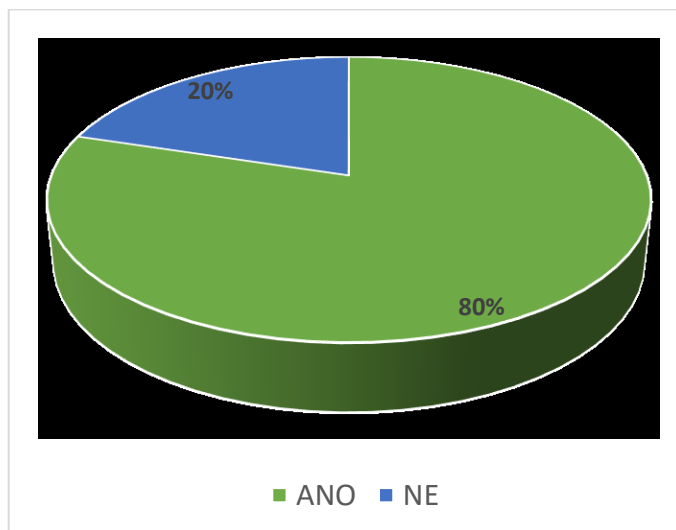

Graf 16 Návrh na změnu [Zdroj: autor]

17. Dostatečnost současné právní úpravy – vyhodnocením otázky číslo 17 bylo zjištěno, že 67 respondentů (80 %) se domnívá, že současná právní úprava institutu vykázání násilné osoby je dostatečná. Zbýlých 17 respondentů (20 %), by provedlo nějakou změnu. (Graf 17)

Dále někteří respondenti navrhli návrh na změnu:

- vykázání by neměla dělat policie, ale intervenční centra, která mají více času zjistit, zda jde o domácí násilí,
- Policie ČR dokladovat jen dané skutky,
- Policie ČR vykazovat násilnou osobu na delší dobu, jelikož ohrožená osoba návrh soudu na prodloužení vykázání podá v minimu případů,
- nechat o vykázání rozhodnout jen soud.

Graf 17 Dostatečnost právní úpravy [Zdroj: autor]

6.4 Kazuistika

V rámci diplomové práce budou blíže přiblíženy dva níže uvedené případy, při nichž došlo k vykázání osob ze společného obydlí.

V prvním případě se jedná o vykazaného muže, který byl vykázán opakovaně, a to celkově 10x. Jedná se o muže s vysokoškolským vzděláním technického směru, který se zúčastnil vědomostní soutěže v televizním pořadu, a z tohoto si odnesl výhru v řádech sta tisíců korun českých. Vykazuje vyšší inteligenci a velký všeobecný rozhled, a to jak v oblastech

vědy a techniky, tak i práva. Jedním z problémů je častější požívání alkoholu, vlivem čehož následně v rodině docházelo k několika desítkám zásahů policistů na místě.

V druhém případě se jedná o ženu se základním vzděláním, pocházející z dětského domova, která byla adoptována do rodiny ženou, u které se následně rozvinula psychická porucha. V domě jsou dále senioři, kdy tito vzhledem k vysokému věku jsou nemocní a částečně nemohoucí. Vykázaná nikde nepracuje, je v částečném invalidním důchodě. S touto ženou je poté v následující kapitole proveden rozhovor.

Na těchto dvou níže uvedených případech by se mohlo zdát, že institut vykázání neplní svou povinnost, jelikož u některých osob je vysoká recidiva jednání. Opakovaně bylo vykázáno za rok 2017 celkem 13,5 % vykázaných osob.

6.4.1 Kazuistika č. 1 Nepoučitelný syn

Dne XX.XX. 2015 v ranních hodinách v místě svého trvalého bydliště po předchozí slovní rozepři zakřičel na svého bratra: „Já ťa ty sviňo snád' zabiju.“ Věc řešena jako přestupek proti občanskému soužití.

Následně stejný den, ale o pár hodin později v místě trvalého bydliště slovně napadl svého bratra, kdy jej urážel vulgárními výrazy. Bez fyzického napadení a bez škody na majetku.

Stejný den, ale o pár hodin později opětovně napadl slovně svého bratra. Opětovně řešeno jako přestupek. Vzhledem k tomu, že hrozilo, že bude ve svém jednání pokračovat, byl zjištěn a umístěn v policejní cele.

Dne XX.XX.2015 v místě trvalého bydliště slovně napadl svou matku, kdy ji opakovaně nazval vulgárními výrazy a dělal jí drobné naschvály.

1. Policejní orgán rozhodl dle § 44 odst.1 zák.č. 273/2008 Sb. o vykázání osoby ze společného obydlí.

Dne XX.XX.2016 oznámila na linku 158 žena, že byla ze strany syna slovně napadána vulgárními výrazy a že tento jí vyhrožuje, že jí usekne hlavu sekerou. Ke zranění osob nebo škodě na majetku nedošlo. Věc řešena jako podezření z trestného činu Nebezpečné vyhrožování dle § 353 odst. 1 trestního zákoníku.

2. Policejní orgán rozhodl dle § 44 odst. 1 zák.č. 273/2008 Sb. o vykázání násilné osoby ze společného obydlí.

Při provádění kontroly policisty místního oddělení v místě bydliště ohrožené osoby byla hlídkou zjištěna v domě přítomnost vykázané osoby, tento byl zadržen dle § 76/1 trestního řádu bez použití donucovacích prostředků a bez zranění osob. Vykázané osobě bylo dle § 179b odst. 3 trestního řádu sděleno podezření z přečinu Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní dle § 337 odst. 1 trestního zákoníku.

Násilná osoba přibližně za dva měsíce v rodinném domě v místě trvalého bydliště, kdy v uvedené době se nacházel soustavně pod vlivem alkoholu, z počátku svojí matce vulgárně nadával, svoje jednání stupňoval k výhrůzkám ve smyslu, *já tě zabiju, ukopnu ti hlavu, hodím tě do hrobky, poleju benzínem a zapálím tě*, nebo výrazy *udělám z tebe sekanou, hodím ti granát do vagíny a hodím tě do septiku*, kdy poté jí z peněženky, kterou měla uloženou v pokoji, odcizil finanční hotovost ve výši několika set korun a následně přistoupil ke svojí matce, chytil ji za ramena, počal s ní třepat, vulgárně nadávat a vyhrožovat slovy *já tě vážně musím zabít, ukopnu ti hlavu, hodím tě do hrobky a poleju tě benzínem a zapálím, hodím tě do septiku, kde tě nikdo nenajde*. Při tomto s ní neustále třepal za ramena, přičemž jí nezpůsobil žádné zranění, kdy toto jednání v matce vzbudilo důvodnou obavu, že svoje výhrůžky její syn naplní. Věc šetřena pro podezření z trestného činu Nebezpečné vyhrožování dle § 353 odst. 1 trestního zákoníku.

3. Policejní orgán rozhodnul dle § 44 odst. 1 zák.č. 273/2008 Sb. o vykázaní osoby ze společného obydlí.

V průběhu měsíce oznámila opětovně matka slovní napadání ze strany svého syna. Řešeno jako přestupek proti občanskému soužití.

Asi za měsíc opětovně přišel v místě trvalého bydliště za svou matkou a chtěl po ní, aby mu dala peníze na nákup vína. Jelikož sama peníze nemá, neboť doplácela výdaje spojené s domácností, tak mu tuto částku odmítla vydat, kdy s ohledem na svou podnapilost se začal vztekat, šel a vypnul v domě přívod el. proudu, plynu, vody, kdy při tomto uváděl, že to nepůjde 4 dny. Dále ji slovně urážel vulgárními výrazy, že ji zabije.

4. Policejní orgán opětovně rozhodl dle § 44 odst. 1 zák.č. 273/2008 Sb. o vykázaní násilné osoby ze společného obydlí.

V průběhu vykázaní provedena kontrola dodržování vykázaní násilné osoby, kdy bylo zjištěno, že tento měl do domu přijít v podnapilém stavu a nadále se zde zdržovat, přičemž se měl dopouštět slovního napadání oznamovatelky. Hlídkou zjištěna přítomnost vykázané osoby v domě. Osoba na místě zadržena dle § 76 odst. 1 trestního řádu bez

použití donucovacích prostředků. Vykázané osobě bylo dle § 179b odst. 3 trestního řádu sděleno podezření z přečinu Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 trestního zákoníku.

Násilná osoba za dva dny opětovně mařila rozhodnutí policejního orgánu o jeho vykázání ze společného obydlí, kdy vešel zadním nezajištěným vchodem bez užití násilí do domu, v obývacím pokoji si lehnul na postel a začal vulgárními výrazy urážet svoji matku. Dále po ní požadoval finanční hotovost a vyhrožoval jí fyzickým napadením. Řešeno jako pokračující výše uvedený trestný čin.

Za 12 dnů oznámila telefonicky opětovně ohrožená osoba (matka), že její syn ji ve společném obydlí verbálně slovně napadá a uráží, jeho jednání se stupňuje, avšak doposud bez výhrůžek nebo fyzického napadání, syn je v silně podnapilém stavu.

5. Policejní orgán rozhodl dle § 44 odst. 1 zák.č. 273/2008 Sb. o vykázání osoby ze společného obydlí.

Za 14 dnů zjištěno policejním orgánem, že násilná osoba opakovaně navštívila svoji matku v rodinném domě, kde po ní požadoval finanční hotovost. Tato mu odmítla finanční hotovost vydat a poté vznikla slovní rozepře, při které začal matku slovně urážet a vyhrožovat, že udělá něco sobě nebo jí a dále jí slovně napadal vulgárními výrazy. Ke zranění ani ke škodě na majetku nedošlo. Násilná osoba byla dne na místě zajištěna dle § 26 odst. 1 písm. f) z. č. 273/2008 Sb. a následně umístěna do policejní cely. Dalším šetřením bylo zjištěno, že násilná osoba svým jednáním porušila vykázání ze společného obydlí, o kterém rozhodl soud usnesením a dopustil se tak přečinu Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 2 trestního zákoníku.

Za týden opětovně navštívil svoji matku, v místě bydliště, kde po ní požadoval vydání finanční hotovosti, přičemž mu matka odmítla hotovost vydat, následně vznikla slovní rozepře, při které syn svou matku opakovaně slovně vulgárně urážel a vyhrožovat slovy, *jestli mně nedáš peníze, tak tě zabiju*, kdy fyzicky ji nenapadl, kdy matka mu slíbila, že mu peníze dá, ale musí jít rozměnit peníze. Poté se syn uklidnil, matka z domu odešla a z telefonní budky zavolala na linku 158, avšak mezi tím syn z domu odešel a skryl se. Tři dny na to opětovně přišel bez pozvání do domu, kde po svojí matce opětovně požadoval vydání finanční hotovosti, což matka odmítla, načež ji syn začala urážet vulgárními výrazy, k fyzickému napadení ani k výhrůžkám nedošlo. Syn v domě setrvala i po opakovaných výzvách ze strany svojí matky, ať dům opustí, kdy tento opustil,

až po odchodu matky k lékaři, kde však na ni čekal a opětovně po ní požadoval finanční hotovost, načež mu znovu odmítla peníze vydat a šla věc zavolat na linku 158 z telefonní budky. Dále za dva dny syn znovu přišel do domu k matce zadním neuzamčeným vchodem a opětovně požadoval po matce vydání peněz, matka pod záminkou, že si jde rozměnit peníze, z domu odešla a přivolala PČR, přičemž mezi tím syn z domu odešel, ale byl vypátrán policií v blízkosti místa, tedy ve všech uvedených případech násilná osoba kontaktovala svoji matku a vešla do domu i přes to, že byla rozhodnutím okresního soudu vykázána ze společného obydlí, jakožto i z bezprostředního okolí domu do vzdálenosti 100m a dále jí byla uložena povinnost zdržet se setkávání a navazování kontaktů se svou matkou.

Shrnutí: V tomto případě institut vykázání násilné osoby byl využit během dvou let v pěti případech, a k tomuto ještě bylo prodlouženo vykázání ze strany soudu. Násilná osoba však vlivem značného požívání alkoholu zcela ignorovala veškeré zákazy a neuvědomovala si škodlivost svého jednání. V současné době je osobě uložen souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání tří let, kdy v jeho výkonu se nachází. Lze předpokládat, že po návratu z výkonu trestu odnětí svobody může opětovně docházet ke stejnému jednání, jelikož násilná osoba vlastní část společného domu, do kterého se jisto jistě vrátí.

6.4.2 Kazuistika č. 2 Přerostlé dítě

Dne XX. XX.2015 oznámil na linku 158 starší muž, že je jim vyhrožováno zabitím ze strany jejich vnučky, která s nimi bydlí v domě. Na místo se dostavila hlídka příslušného obvodního oddělení Policie ČR. V domě se nacházel starší manželský pár ve věku kolem 85 let. Muž připoután k lůžku, špatný zrak, jeho manželka hůře slyšící. Dále zde byla jejich dcera, věk 59 let, trpící psychickou poruchou a adoptovaná dcera této ženy, věk 31 let. Prvotním šetřením bylo zjištěno, že uvedeného dne jejich vnučka vstala kolem 13:00 hod., jelikož byla do rána někde na diskotéce. Poté co vstala a poobědvala, se po prarodičích dožadovala finanční hotovosti, aby večer mohla jít opět na diskotéku. Z prarodičů pobírá důchod pouze muž. Žena celý život pracovala v domácnosti a nemá nárok na důchod. Vzhledem ke stáří a výdajům za léky a ošetření nemají moc peněz, odmítli dát vnučce peníze. Nejprve její hlučné chování přerostlo ve vulgární nadávky směřující na všechny v domě. Poté jim začala vyhrožovat, že je zabije, jakmile usnou, vyhodí je z domu na ulici a dům prodá. Dále svou babičku

několikrát udeřila rukou do zad a hlavy. Dalším šetřením zjištěno, že agresivní vnučka je v době, když se vrací z diskotéky, nebo prostě jen tak z venku, je v nočních hodinách budí, schválně bouchá dveřmi, nadává. Taktéž je různě bouchá rukou do zad a hlavy, křičí na ně, aby na ni přepsali dům. Tady tohoto jednání se dopouštěla nejprve občas a postupem času se intervaly zkracovaly a v době oznámení k tomuto docházelo skoro každý víkend, když se vrátila opilá. V minulosti již oznamovali jednání své vnučky na policii, kdy věc byla řešena jako přestupek. Ve spolupráci s městskou policií bylo zjištěno, že na místě řešili několik přestupků proti občanskému soužití, kdy však ze strany prarodičů nebo matky nikdy nebyl podán návrh na projednání přestupku. Vzhledem k tomu, že zde bylo podezření ze zločinu Týrání osoby ve společném obydlí dle § 199 odst. 1 odst. 2 písm. c), d), trestního zákoníku, jelikož týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ní ve společném obydlí a čin spáchá na nejméně na dvou osobách, nebo takový čin páchá po delší dobu, za takový skutek jí hrozí odnětí svobody v délce 2 až 8 let, byla na místo dle věcné příslušnosti přivolána výjezdová skupina služby kriminální policie a vyšetřování. Tito si věc následně převzali, byly zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu a ženě bylo následně sděleno obvinění z uvedeného trestného činu. Vnučka byla následně na základě provedeného šetření, kterým bylo zjištěno, že se jednání dopouští opakovaně, je zde vzrůstající intenzita, ona je násilnou osobou a k jednání dochází ve společném obydlí, vykázána policejním orgánem ze společného obydlí na dobu 10-ti dnů, kdy dále bylo stanoveno, že se nesmí přiblížit k domu do vzdálenosti bližší než 50 m. Její jediná starost byla, kde se převlékne, jelikož ona jde večer na ples a dále že potřebuje na tento peníze. V průběhu vykázání využila možnosti navštívit za přítomnosti policie dům a vzala si z tohoto nutné věci. Při tomto prarodiče požadovali po policii, aby mohla vnučka zůstat již doma, kdy toto nebylo dovoleno, jelikož takový postup zákonná úprava neumožňuje. Po deseti dnech bylo vykázání ukončeno, jelikož prarodiče ani matka nepožádali příslušný soud o prodloužení vykázání.

Prarodiče i matka nakonec změnili své výpovědi, kdy věc již dále nebylo možné kvalifikovat dle trestního zákoníku a věc byla odevzdána správnímu orgánu pro podezření z přestupku proti občanskému soužití.

V současné době je žena opětovně vykázána ze společného obydlí, kdy je prověřována pro přečin Nebezpečné vyhrožování, jelikož opětovně prarodičům a matce vyhrožovala zabitím, kdy u nich vzbudila obavu, že by svoje výhrůžky mohla naplnit. Prarodiče však již využili možnosti a podali návrh na soud o prodloužení vykázání, kdy jim bylo vyhověno.

K její vyspělosti je třeba uvést, že tato má 6-tiletého syna, kterého se však zřekla s tím, že se o něj nebude starat a tento je od narození umístěn v dětském domově. Prarodiče si však svého pravnuka berou z domova na víkendy, kdy jejich vnučka však o něj nejeví žádný zájem.

Shrnutí: Lze předpokládat, že v případě, kdy nedojde k odsuzujícímu rozsudku, nejlépe s nepodmíněným trestem odnětí svobody, tak bude stále docházet o obdobným jednáním ze strany násilné ženy. V současné době však nelze předpokládat, že by prvoinstanční soud rozhodl o nepodmíněném trestu odnětí svobody. Žena je na prarodičích a matce závislá především finančně a po skončení vykazání se určitě vrátí domů, a proto bude v budoucnu zřejmě opětovně následovat její vykazání. Žena tak může skončit stejně jako muž z předchozí kazuistiky a neustále bude vykazována, až do doby než soud v rozsudku ženě uloží nepodmíněný trest odnětí svobody, případně do doby než prarodiče zemřou.

Uvedené dva případy ukazují, že vykazání má své opodstatnění, a to i v případě, že k tomuto dochází opakovaně. Průměrně je vykazáno opětovně 13,5 %, což je relativně vysoké číslo. Bylo by k zamyšlení, zda nezpřísnit tresty násilným osobám v případě opakovaného vykazání, případně trest doplnit o nějaký další alternativní postih.

6.5 Rozhovor s vykázanou ženou

O rozhovor byla požádána žena, která byla 2x vykazána z obydlí. S rozhovorem souhlasila, kdy za spolupráci požadovala částku 100,- Kč. Tato jí byla přislíbena a následně vyplacena po skončení rozhovoru. Na rozhovoru trvala za podmíněk, že nebude zmíněno její jméno, ani bydliště. Odpovědi nejsou nijak upraveny, a jsou přepsány tak, jak je vykázaná osoba sdělila.

1. **Můžete mi o sobě něco říct?** Je mi 31 let, jsem nezaměstnaná, v částečném invalidním důchodě. Pobírám invalidní důchod 3.700,- Kč. Když jsem byla malá, tak jsem byla v děcáku. Matka si mě vzala, když jsem měla 5 roků. Matka je na hlavu. V domě bydlím s ní a potom ještě s babků a dědkem. Byla jsem na učňáku na kuchařku, ale školu jsem nedodělala.
2. **Jaké jste měla dětství?** Jo v pohodě. Když si mě matka vzala z děcáku, tak jsem vlastně byla jedináček. Co jsem chtěla, to mně koupili. Dědek měl vždycky dost peněz. Dědek s babků doma o všem rozhodovali. Matka byla zavřená občas v Kroměříži (tím myslí psychiatrickou léčebnu).

3. **Pracujete někde?** Teď ne, mám důchod na záda, protože mám operovanou páteř a nevydržím dlouho stát. Beru důchod, ale je to málo peněz. Zkoušela jsem prodávat v obchodě, ale bolely mně z toho záda.
4. **Za jakých okolností došlo k vykázání?** Asi před dvoma rokama dědek furt volal na policajty, že jich biju, kradu jim peníze, nadávám. To ale není pravda, to dědek furt nadává. Jezdili k nám měšťáci aj státní (Policie ČR).
5. **Co jste provedla, že jste byla vykázána?** Nic. Dědek oznámil, že jsem mu ukradla peníze. Dojeli policajti, něco sepsali, pak mě sbalili do auta a zavřeli do cele. Potom mě dali podepsat nějaké papíry a řekli, že nesmím do baráku, že su vykázána. Jo, a nemohla jsem se ještě k baráku přiblížit na 100 metrů. Potom se mnů jeli do baráku, vzala sem si nějaké věci a odevzdala klíč od domu.
6. **Předali vám seznam ubytoven?** Jo dali mi papír, kde byly ubytovny a penziony, ale já jsem stejně neměla peníze, abych mohla zaplatit.
7. **Kde jste tedy bydlela?** První noc jsem spala venku na zastávce a chodila jsem po městě. Byla zima, myslím, že aj mrzlo. Potom jsem se domluvila s kámošem a dva dny jsem spala u něj. Pak jsem ještě spala několik nocí u kámošky. Přes den to bylo dobré, to sem zapadla do hospody abych se aspoň trochu ohřála. Večer jsem pak byla v herně a spala na záchodě. Hernu ale ve 4 hodiny ráno zavřeli a vyhodili mě. Pak to bylo nejhorší, všude bylo zavřené.
8. **Využila jste možnosti vzít si v průběhu vykázání další věci z domu?** Jo, zašla jsem na policajty, že bych si chtěla z domu vzít vložky, protože jsem měla krámy. Tito tam se mnů zajeli a já si vzala ještě nějaké věci. Taky jsem řekla matce, jestli by mi dala nějaké peníze. Matka peníze neměla, ale dědek mi dal pětistovku. Chtěli abych už zostala doma, ale policajti to zakázali, že mosí proběhnout celých deset dnů.
9. **Jak skončilo vykázání?** Desátý den jsem si šla o půlnoci na policajty pro klíče a potom šla dom. Pak to byl doma dobré, asi jsem jim chyběla. Další den jsem dostala peníze od dědka a šla jsem na diskotéku.
10. **Co jste celou dobu jedla a jak vykonávala hygienu?** Jedla jsem většinu jen rohlíky. Neměla jsem moc peněz. Někaké jídlo mi dali kámoši. Celých deset dnů jsem se nekúpala, ani zuby jsem si nečistila. Ale já si je nikdy moc nečistila. Kámoš mi dal nějakou gořalku a vínisko. Když bylo teplo, tak bylo dobře.

11. **Byla jste poté odsouzena za nějaký trestný čin?** Nevím, jestli byl soud, došel mi jenom nějaký papír, ale už si nevzpomínám, co tam bylo. Nijak jsem to neřešila.
12. **Poučila jste se z vykázení?** Já nevím, chvíli to bylo dobré doma dobré. Dědek nekřičel, občas mi dali nějaké peníze a já se chodila bavit. Potom sa to nějak změnilo. Zas byl křik a dědek s babkú prudili. Zas volali policajtů.
13. **Byla jste pak znovu vykázána?** Jo, letos v lednu. Zas volali na policajtů. Tito mě sbalili a zas mě vykázali.
14. **Jak dlouho vykázení trvalo?** Dlouho, protože babka potom zažádala na soudě a byla jsem vykázána na dalších třicet dnů. Furt su vykázána. Bydlím po kámoších.
15. **Co hodláte dále dělat, až skončí Vaše vykázení?** Nevím, asi se vrátím dom, protože nemám kam jinam bych šla. Nevím, ale jak to pak bude. Doufám, že to bude dobré, chcu mět klid.
16. **Vnímáte své vykázení jako trest, nebo jste byla vykázána neoprávněně?** Já nevím. Asi jsem dědkovi a babce nadávala, ale aj oni mně. Nijak jsem jich nebila, možná jen žduchla babku. Měli mně dat policajti jen pokutu a hotovo.
17. **Podávala jste proti vykázení stížnost?** Ne, nevím kam. [26]

Z rozhovoru s vykázanou ženou plyne, že tato si není vědoma svého jednání. Zajímá ji pouze, kdy dostane vyplacen důchod. Tento je poté schopna utratit během několika málo dnů. Doma nepřispívá na provoz domácnosti a pokud již nemá peníze, tak tyto požaduje po své adoptivní matce nebo prarodičích. V případě, že ji tyto peníze nechtějí dát, tak dochází k hádkám, slovnímu a zřejmě i fyzickému napadání a samozřejmě krádežím. Ve svém věku je naprosto nezodpovědná a nevyzrálá, což dokazuje i to, že tato má šestiletého syna, kterého se vzdala a tento je umístěn v dětském domově. V minulosti se taktéž dopustila přečinu Podvod dle § 209 trestního zákoníku, jelikož si brala půjčky od nebankovních společností, při kterých falšovala potvrzení o zaměstnání a příjmu. Všechny takto získané peníze, v rádech desetitisíců korun, utratila pro svou potřebu. Dluhy musely zaplatit prarodiče, jelikož hrozily exekuce.

6.6 Potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz

Provedeným výzkumem v praktické části diplomové práce bylo zjištěno, v jakém rozsahu jsou policisté schopni rozpoznat domácí násilí a poté násilnou osobu vykázat ze společného obydlí a za jakých okolností v současné době dochází k vykázání násilné osoby při domácím násilí. Umožnilo to náhled na celkový proces institutu vykázání, na jejichž základě může být stanoveno doporučení pro další postup.

Hypotéza č. 1 Policista je dostatečně proškolen v otázce vykázání násilné osoby.

Provedeným výzkumem bylo zjištěno, že policisté jsou dostatečně proškolení v oblasti domácího násilí. Školení policistů je prováděno opakovaně, a to pracovníky odboru služby pořádkové policie. Taktéž u každého přestupku týkajícího se občanského soužití v společném obydlí je zpracováván úřední záznam o výjezdu k incidentu se znaky domácího násilí. V tomto je kladen důraz na správné zpracování a odůvodnění, proč se ve věci jedná, nebo nejedná o domácí násilí. V případě, že je podezření, že by se mohlo jednat o domácí násilí, následuje zpracování formuláře SARA DN.

Hypotéza č. 2 Policista dokáže vždy správně rozhodnout o vykázání násilné osoby.

Vzhledem k počtu vykázanych osob, který se ustálil v posledních letech na obdobných číslech, lze říci, že policisté rozhodují každoročně obdobně. Na popsané kazuistice je zřejmé, že v uvedených případech policisté rozhodli správně, jelikož vykázany muž nakonec skončil s nepodmíněným trestem odnětím svobody a vykázaná žena se jednání dopouští taktéž opakovaně. I když policista, který násilnou osobu vykazuje, rozhodne správně, je třeba si uvědomit, že vykázání násilné osoby v drtivé většině případů provádí policista obvodního oddělení. Tento se zabývá tak širokou problematikou, a to od dopravy, přes přestupky až po trestné činy se sazbou odnětí svobody do pěti let, kdy nemůže být specialistou na všechny činnosti.

Hypotéza č. 3 Policista nevnímá institut vykázání násilné osoby jako nepřiměřený zásah do svobody osoby.

Zde se nepotvrdila hypotéza, že by policista nevnímal institut vykázání jako nepřiměřený zásah. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 87 % dotázaných policistů vnímá tento

institut jako nepřiměřený zásah. Je to s podivem, jelikož policisté často využívají proti pachatelům trestných činů i přestupků zajištění nebo zadržení osoby. Je možné, že se větší části policistů zdá, že vykázat osobu na 10 dnů bez řádného soudu není správné, uvědomíme-li si zejména, že o trestu odnětí svobody rozhoduje soud mnohdy několik let. Po policistovi se však chce, aby vykázal osobu na 10 dnů v rozmezí několika hodin.

Hypotéza č. 4 Nelze zneužít institutu vykázání násilné osoby.

Je třeba konstatovat, že v současné době lze zneužít prakticky vše. Provedeným dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že institut vykázání lze z pohledu policistů zneužít zejména při rozvodovém řízení. V tomto případě jeden z partnerů, kdy je jedno, jestli je to muž nebo žena (většinou žena), buduje konstrukci, která má pomoci při rozvodu, boji o děti, majetkoprávním vypořádání. Je nutné proto provést řádné šetření, zda se skutečně jedná o domácí násilí.

6.7 Návrhy na změny týkající se institutu vykázání

Souhrnem výsledků výzkumné části byly zpracovány vlastní návrhy týkající se vykázání násilné osoby při domácím násilí. Z dotazníkového šetření plyne, že policisté jsou náležitě každoročně proškolení v dané problematice. Pokud tedy nedojde k novelizaci anebo nové zákonné úpravě, není nutné dalších školení v oblasti domácího násilí a vykázání. V současné době však policisté vnímají institut vykázání jako značný zásah do svobody člověka. Z tohoto důvodu navrhuji, aby policie v případě zjištění domácího násilí v rovině přestupku zajistila násilnou osobu na 24 hodin, nebo zadržela na 48 hodin v případě trestného činu. Policisté, poté po dobu omezení osobní svobody násilné osoby, shromáždí důkazní materiál a tento následně i s osobou předají soudu, který rozhodne o vykázání. Vzhledem k tomu, že by se v rámci každého okresního případně městského soudu jednalo pouze o několik desítek osob ročně, bylo by zatížení soudů touto problematikou minimální. Rozhodující soud by měl následně veškeré informace pro případné následné prodloužení vykázání.

Policisté taktéž vnímají možnost zneužití institutu vykázání jako vážný problém, zejména v při rozvodovém řízení, kdy si jeden z partnerů (zejména žena) takto vytváří důkazy pro následné soudní řízení. Proto navrhuji, aby v případě zjištění, že oznámení o domácím

násilí bylo ze strany údajné ohrožené osoby nepravdivé, kvalifikovat jednání jako trestný čin Křivé obvinění dle § 345 trestního zákoníku, nebo trestný čin Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek dle § 346 trestního zákoníku. Pokud je osoba vykázána ze společného obydlí a následně se zjistí, že si to ohrožená osoby vymyslela, lze vykázání považovat za vážnou újmu.

Osoby, které byly vykázány opakovaně v mnohých případech pokračují ve svém násilném jednáním až do doby, než je jím udělen nepodmíněný trest odnětí svobody. Proto navrhuji, aby každé vykázané osobě byla v rámci rozsudku soudu nebo rozhodnutí správního orgánu (v případě, současné právní úpravy), uložena povinnost absolvovat kurz zvládnání násilí, tak jak je tomu v zahraničí, což by do budoucna jistě snížilo počet opětovně vykázaných osoby. Taktéž v případě opakovaného vykázání prodloužit prvotní délku vykázání.

Navrhovaná opatření nejsou nerealizovatelná, kdy pro jejich aplikaci by mnohdy stačila jednoduchá právní úprava. V první řadě předat pravomoc vykázat osobu v počátku příslušnému soudu. Kvalifikovat úmysl obvinít osobu z domácího násilí by bylo potřeba zakomponovat přímo do trestního zákoníku, aby věc nemohla být kvalifikována jako přešupek. Taktéž uložit povinnost absolvovat kurz ovládnání násilí pro násilnou osobu by umožňovala současná právní úprava a to doplněním § 52 trestního zákoníku o příslušné ustanovení. Toto by mohlo být univerzální, aby jej bylo možné použít v různých případech.

ZÁVĚR

Chránit své občany před pachateli trestných činů a taktéž jejími následky by mělo být v zájmu České republiky, jelikož ochrana života a zdraví je zakotvena v Listině základních práv a svobod. Naše společnost se ve svém vývoji posunula dopředu a necílí pouze na lidi v produktivním věku, kteří pro společnost vytváří nějakou hodnotu, ale má zájem se starat i o děti, postižené, nemocné i dříve narozené a samozřejmě taky o ženy, které už nejsou jen ženami v domácnosti bez názoru a možnosti říci svůj názor. Tyto všechny je třeba chránit před násilím, které vzniká za zdmi domácností, a je tak skryto očím veřejnosti. Osoba postižena domácím násilím si totiž s sebou nese stigma, a to nejen v podobě zranění a psychických problémů, ale taktéž nedůvěry v okolí a sebe samého.

Cílem diplomové práce byla analýza aktuálních aspektů institutu vykázání násilné osoby. Vykázání násilné osoby je nedílnou součástí při řešení domácího násilí. V teoretické části jsem se věnoval popisu dané problematiky, zákonnou úpravou a postupem při vykázání násilné osoby ze společného obydlí. Pro praktickou část byly stanoveny hypotézy, které se podařilo ověřit či vyvrátit na základě provedeného dotazníkového šetření, kazuistiky a rozhovoru s vykázanou osobou. Následně byly stanoveny návrhy na změny týkající se institutu vykázání.

Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že policisté jsou pravidelně proškolení v této oblasti. Přestože policisté na obvodních odděleních, mezi kterými byl průzkum proveden, vykazují násilné osoby prakticky každý den, většina z nich považuje vykázání násilné osoby na 10 dnů ze společného obydlí za velký zásah do osobních svobod člověka. O vykázání rozhoduje policista během několika hodin a nikoli soud, který na svá rozhodnutí v trestně právních věcech má několik měsíců až let. Proto by o vykázání měl již v prvopočátku rozhodovat soud, který by následně prováděl i případné prodloužení vykázání.

Kazuistika nám názorně ukázala, že vykázání násilné osoby má své opodstatnění, a to i v případech, že k tomuto dochází opakovaně.

Z rozhovoru s vykázanou osobou vyplynulo, že tato si důvody, pro které byla vykázána, vykládá po svém, napadání zlehčuje a nepřipustí si svou vinu. Lze předpokládat, že většina násilných osob si nepřizná vlastní problém, a proto následně dochází k opakovanému vykázání.

Souhrnem výsledků výzkumné části pak byly v rámci potvrzení či vyvrácení hypotéz stanoveny návrhy na možné opatření.

Za dobu, co sloužím u policie, jsem řešil mnoho případů týkajících se různých nadávek, schválností, fyzického napadání, ke kterému docházelo skrytě za zdmi domova. V mnoha případech se jednalo o opakované oznámení ze strany ženy, která již nemohla vydržet násilné chování svého manžela nebo druha. Na otázku, proč napadení neřešila dříve, uvedla, že jelikož děti byly malé, nechtěla rozvracet rodinu, a proto trpěla. O několik let později, když opět oznámila napadení ze strany manžela na stejnou otázku uvedla, že věc neřešila, protože s manželem postavili dům, nashromáždili majetek a když už jsou děti z domu, tak ona to nějak vydrží.

Je třeba se ptát, jestli nashromážděný majetek stojí za všechna ta léta strachu, ponižování a bití, případně je lepší sbalit děti hned v začátcích a i za cenu ekonomického strádání opustit tyрана a žít klidný život.

Vykázáním násilné osoby chráníme ohroženou osobu, ale tato vždy musí udělat první krok k záchraně své budoucnosti. Na druhou stranu v mnoha případech chráníme i násilnou osobu. Tato si musí uvědomit, že společnost netoleruje projevy takového násilí. Deset dnů mimo společný domov je pouze upozorněním, které by však mohlo v budoucnu přerůst v několikaletý nepodmíněný trest, pokud by ve svém jednání pokračovala.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Domácí násilí: fakta a paradoxy. *Sociální práce: odborná revue pro sociální práci*. 2006, 2006(2), 54–67. ISSN 1213–6204
- [2] Ministerstvo vnitra České republiky [online]. MV, [cit. 2018-02-15]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx>
- [3] POLICIE ČR. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 116 ze dne 23.12.2009 o provádění vykázaní*
- [4] STRÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-020-0.
- [5] VOŇKOVÁ, Jiřina a David OPLATEK. *Vraždy v kontextu*. proFem, o.p. s., 2015. ISBN 978-80-904564-3-3
- [6] ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2
- [7] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10.10.2012, 21 Cdo 2026/2011, [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgnpw4427gm4di>
- [8] Ministerstvo vnitra České republiky [online]. MV, [cit. 2018-02-15]. Dostupné z <http://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>
- [9] ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2
- [10] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí]*. Praha: Grada, 2008. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2207-8.
- [11] TOPINKA, Daniel, *Domácí násilí z perspektivy aplikovaného výzkumu: základní fakta a výsledky*. Ostrava: SocioFactor, 2016. ISBN 978-80-906615-0-9
- [12] ČECHOVÁ, Jitka, *Násilná osoba, přednáška č.3*, [cit. 2018-02-15] dostupné z: <http://docplayer.cz/3516971>

- [13] ČESKO. *Zákon č. 1 ze dne 1. ledna 1993, Ústava České republiky: stav k 1.1.1993. In: Sbírnka zákonů České republiky. 1993, částka 1, Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>*
- [14] ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.*
- [15] KROUPOVÁ, Pavlína a Jan STRAKOŠ. *Vzory pro projednávání přestupků podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-40-2*
- [16] ČESKO. *Zákon č. 273 ze dne 11. srpna 2008 o Policii České republiky, In: Sbírnka zákonů České republiky. 2008, částka 91, Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>*
- [17] ČESKO. *Zákon č. 135 ze dne 14. dubna 2006 kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, In: Sbírnka zákonů České republiky. 2006, částka 46, Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>*
- [18] Ministerstvo vnitra České republiky [online]. MV, [cit. 2018-02-20]. Dostupné z www.policie.cz/soubor/galerie-soubory-tri-pilire.aspx
- [19] POLICIE ČR. *Metodická příručka 1/2010* [2010] [cit. 2018-01-20]. Ke stažení dostupné z: www.policie.cz/soubor/mp-1-2010-docx.aspx
- [20] POLICIE ČR, *Senioři jako oběti domácího násilí z pohledu Policie ČR* [online] SKPV, Ústí nad Labem [cit. 2016-08-22]. Dostupné z: https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1706896
- [21] Ministerstvo vnitra České republiky, *Stanovisko odboru bezpečnostní politiky k postupu policie při aplikaci institutu vykázání v některých specifických případech*, [2008], [cit. 2018-01-7]
- [22] POLICIE ČR, *Doporučený postup při vykázání PČR, SJmk kpt.RNDr. Klodnerová*
- [23] *Přehled o vykázání v ČR za rok 2017*, [cit. 2018-01-20] Ke stažení dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/statistiky/>

- [24] Wiener Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie (2017): Tätigkeitsbericht 2016, 73-78, [cit. 2018-03-19]. dostupné z:
<https://www.interventionsstelle-wien.at/statistiken/statistiken-der-wiener-interventionsstelle>
- [25] ČÍRTKOVÁ, Ludmila, Radka MACHÁČKOVÁ a Markéta VITOUŠOVÁ. Domácí násilí – přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích: studie. Praha: Bílý kruh bezpečí, 2002. ISBN 80-86284-19-0
- [26] Osobní rozhovor s vykázanou osobou

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PČR Policie České republiky

ETŘ Elektronické trestní řízení

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Schéma vykázaní - lhůty.....	27
Obr. 2 Statistika vykázaných osob v Rakousku 2007 – 2016.....	38

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Statistika vykázaní 2007 - 2017.....	35
Tab. 2 Statistika vykázaných osob 2017.....	37

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Pohlaví respondentů	41
Graf 2 Věk respondentů	42
Graf 3 Vzdělání respondentů	42
Graf 4 Délka služebního poměru	43
Graf 5 Služební zařazení	44
Graf 6 Orientace v oblasti vykázaní	44
Graf 7 Absolvování školení	45
Graf 8 Vykázání osoby	45
Graf 9 Rozhodnost při vykázaní	46
Graf 10 Pochybnost o vykázaní	46
Graf 11 Rozpoznání činů	47
Graf 12 Opětovné školení	47
Graf 13 Vykázání jako zásah do svobody	48
Graf 14 Vykázání jako ochrana ohrožené osoby	48
Graf 15 Zneužití institutu vykázaní	49
Graf 16 Návrh na změnu	50
Graf 17 Dostatečnost právní úpravy	51

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I Dotazník

Příloha P II Otázky SARA DN

Příloha P III Potvrzení o vykázáni

Příloha P IV Poučení ohrožené osoby

Příloha P V Poučení vykázané osoby

Příloha P VI Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinností vyplívající z vykázáni

Příloha P VII Karta vykázané osoby

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Vážené kolegyně, vážení kolegové, touto cestou bych Vás chtěl požádat o vyplnění níže uvedeného dotazníkového šetření, který bude přílohou mé diplomové práce na téma „Aktuální aspekty Institutu vykázání“ na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Dotazník je zcela anonymní, dobrovolný, kdy za objektivní vyplnění předem děkuji. nrap. Bc. Ilčík Lukáš

DOTAZNÍK

Obecná část

1. Pohlaví
Muž
Žena

2. Věk
20 - 25
26 - 35
36 - 45
Více jak 45

3. Vzdělání
Střední s maturitou
Vysokoškolské

4. Délka služebního poměru
do 5- ti let
5 - 10 let
11 - 20 let
21 - 30 let
nad 30 let

5. Služební zařazení na Obvodním oddělení Policie ČR
Asistent
Vrchní asistent
Inspektor
Vrchní inspektor

Odborná část

6. Orientujete se v oblasti vykázání násilné osoby?
ANO
NE

7. Absolvoval(a) jste školení v problematice domácího násilí?
ANO
NE

8. Prováděl(a) jste vykazání násilné osoby?

ANO

NE

9. Dokázal(a) jste s o vykazání násilné osoby rozhodnout bez pomoci? (v případě odpovědi ANO na otázku č. 8)

ANO

NE

10. Neměl(a) jste pochybnosti, zda je rozhodnutí správné?

ANO

NE

11. Jste schopen(a) rozpoznat, zda jde o domácí násilí nebo tzv. Italskou domácnost?

ANO

NE

12. Přivítal(a) byste další školení v této oblasti?

ANO

NE

13. Vnímáte vykazání osoby jako velký zásah do svobody člověka?

ANO

NE

14. Je vykazání osoby v současné době dostatečným způsobem, jak chránit ohroženou osobu?

ANO

NE

15. Může dojít ke zneužití Institutu vykazání ze strany ohrožené osoby?

ANO

NE

Jak? (v případě odpovědi ANO)

16. Navrhoval(a) byste nějakou změnu v systému vykazání násilné osoby?

ANO

NE

Jaké? (v případě odpovědi ANO)

17. Domníváte se, že je současná právní úprava Institutu vykazání dostatečná?

ANO

NE

Návrh na změnu, doplnění atd.

-

PŘÍLOHA P II: OTÁZKY SARA DN

OTÁZKY SARA DN		č. j.
Oddíl 1 : NÁSILÍ VE VZTAHU K BLÍZKÉ OSOBE		
1) Dopouští se NO závažného fyzického nebo sexuálního násilí ? např. fyzické útoky a sexuální násilí, pokusy o ně, použití zbraní	ANO NE NEJISTÉ	
2) Vyhrožuje závažným násilím, sděluje své násilné úmysly ? např. vyjadřuje vražedné nebo agresivní myšlenky, plány, ničí oblíbené věci ohrožené osoby	ANO NE NEJISTÉ	
3) Dochází ke stupňování fyzického/sexuálního násilí nebo výhrůžek ze strany NO ? např. zvyšuje se krutost, četnost nebo různorodost násilných činů, výhrůžek nebo úmyslů	ANO NE NEJISTÉ	
4) Porušuje násilná osoba příkazy soudu a jiná nařízení ? např. podmínky kauce, zkušební doby, podmíněčného propuštění, trestu zákazu pobytu a.j.	ANO NE NEJISTÉ	
5) Má násilná osoba názory a postoje, které schvalují násilí ? např. vyznává a omlouvá zneužívání moci a různé formy násilí, trpí chorobnou žárlivostí, má potřebu ovládat blízké osoby, zlehčuje nebo popírá domácí násilí	ANO NE NEJISTÉ	
Oddíl 2 : OBECNÉ SKLONY NÁSILNÉ OSOBY K NÁSILÍ		
6) Dopouští se násilná osoba obecné kriminality ? jedná násilná osoba antisociálně na veřejnosti (t.j. mimo domácí násilí), existují informace o takovém chování, je držitelem zbraně	ANO NE NEJISTÉ	
7) Jsou informace o problémech v předchozích vztazích ? měla NO problém vytvořit a udržet dlouhodobý důvěrný vztah (opakované opouštění partnera, násilí ve vztahu)	ANO NE NEJISTÉ	
8) Má násilná osoba pracovní nebo finanční problémy ? např. je dlouhodobě bez zaměstnání, často mění zaměstnání, má výrazné finanční obtíže	ANO NE NEJISTÉ	
9) Má násilná osoba problémy s toxikomanii a jinými závislostmi ? např. problémy spojené s užíváním nelegálních drog, alkoholu nebo předepsaných léků, s hráčskou závislostí např. na automatech	ANO NE NEJISTÉ	
10) Má násilná osoba problémy v oblasti duševního zdraví ? např. evidentní známky narušení kontaktu s realitou, extrémní chování vybočující mimo normu	ANO NE NEJISTÉ	
Oddíl 3 : ZRANITELNOST OHROŽENÉ OSOBY		
11) Chová se ohrožená osoba rozporuplně ve vztahu k násilné osobě ? přestože se chce od násilné osoby odpoutat, udržuje s ní kontakty, popírá a omlouvá akce násilníka, svaluje vinu na sebe	ANO NE NEJISTÉ	
12) Má z násilné osoby extrémní strach ? tzn. hladina strachu výrazně ovlivňuje její sebeobranné chování, strach ohroženou osobu traumatizuje a ochormuje	ANO NE NEJISTÉ	
13) Má ohrožená osoba problém se zajištěním svého bezpečí? riziko je veliké, pokud ohrožená osoba nemá znalosti o tom, kde a jak hledat pomoc, není schopna zajistit své bezpečí, nezná svá práva, má malé nebo žádné kontakty s přáteli a s původní rodinou	ANO NE NEJISTÉ	
14) Existují objektivní překážky, které brání zajištění bezpečí pro ohroženou osobu ? místo bydliště či zaměstnání nezaručují bezpečí, chybí podpora od jiných osob, zdroje pomoci nejsou rychle a lehce dosažitelné, existuje problém s dopravní obslužností	ANO NE NEJISTÉ	
15) Má ohrožená osoba závažné osobní problémy ? např. problémy se zaměstnáním, financemi, problémy právního rázu, mentální problémy, problémy s návyk. látkami	ANO NE NEJISTÉ	
Další skutečnosti zvyšující nebezpečí budoucího útoku ze strany NO proti OO:		
Splněny podmínky pro vykazání: ANO NE		
Zpracoval:	podpisová doložka:	

PŘÍLOHA P III: POTVRZENÍ O VYKÁZÁNÍ

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie XXXXX kraje
Územní odbor XXXX

Č. j.

Počet stran: *bude dopočítáno*

Potvrzení o vykázání

Příslušník Policie České republiky (dále je "policista"): dne ..... v ..... hod. využil svého oprávnění podle § 44 zákona číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky a

vykázal

pana(i)
ze společného obydlí které obývá s ohroženou osobou - osobami:
jakož i z jeho bezprostředního okolí **na dobu 10 dnů. Vykázaná osoba se po dobu 10 dnů musí zdržet vstupu do prostoru vymezeného policistou a zdržet se styku a navazování kontaktu s ohroženou osobou.**

Vykázání bylo - **nebylo** provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby.

.....
(otisk kulatého razítka bez státního znaku)

Zpracoval:
(hodnostní označení, jméno, příjmení, podpis)

Poznámky (námitky vykázané osoby proti vykázání):

Na základě ustanovení § 45 odst. 1 písm. d) zákona číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky, byla vykázaná osoba **vyzvána k vydání všech klíčů** od společného obydlí, z něhož byla vykázána. Na základě této výzvy vykázaná osoba klíče **vydala - nevydala**.

Neuposlechnutím výzvy k vydání klíčů se vykázaná osoba může dopustit přestupku podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona číslo 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

Vydání klíčů: dne ..... v ..... hod.

Klíče vydal (a)

(jméno, příjmení, podpis)

Klíče převzal (a)

(hodnostní označení, jméno, příjmení, OeČ, podpis)

Vrácení - předání klíčů: dne ..... v ..... hod.

Klíče vrátil (a)

(hodnostní označení, jméno, příjmení, OeČ, podpis)

Klíče převzal (a)

(jméno, příjmení, podpis)

Rozdělovník:

Výtisk č.1 - spis

Výtisk č.2 - Vykázaná osoba:

Výtisk č.3 - Ohrožená osoba:

PŘÍLOHA P VI: POUČENÍ OHROŽENÉ OSOBY

POUČENÍ OHROŽENÉ OSOBY

dle ustanovení § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Jako osobu ohroženou Vás poučuji ve smyslu ust. § 44 zákona č. 273/2008 Sb. o tom, že:

- došlo k vykázání osoby uvedené v potvrzení o vykázání z obydli, které obýval(a) společně s Vámi, jakož i z jeho bezprostředního okolí vymezeného v potvrzení o vykázání,
- toto vykázání je účinné od okamžiku, kdy bylo provedeno, přičemž k vykázání není nutný Váš souhlas.

Vykázaná osoba je povinna (dle ust. § 45 odst. 1 písm. a) až d) cit. zákona):

- opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání,
  - zdržet se po dobu vykázání vstupu do prostoru vymezeném v potvrzení o vykázání,
  - zdržet se po dobu vykázání styku a navazování kontaktu s Vámi,
  - vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydli, které má ve svém držení,
- V případě porušení podmínek vykázání ze strany vykázané osoby neprodleně informujte Policii České republiky prostřednictvím tísňové linky 158.

Vykázaná osoba má právo (dle ust. § 45 odst. 2 písm. a) až b) a § 44 odst. 5 cit. zákona):

- vzít si ze společného obydli před jeho opuštěním věci sloužící její osobní potřebě (např. hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, léky a zdravotní pomůcky, které užívá, mobilní telefon), osobní cennosti a osobní doklady,
- vzít si v průběhu vykázání ze společného obydli věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo může uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, a to po předchozí dohodě, přičemž o termínu, kdy k převzetí věcí osobou vykázanou dojde, budete předem informován(a),
- podat proti vykázání námítky, které budou přezkoumány příslušným krajským ředitelstvím Policie České republiky.

Vášim právem je:

- vyzvednout si u příslušného útvaru policie kopii úředního záznamu o vykázání, přičemž úřední záznam o vykázání bude vyhotoven do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydli,
- ve smyslu § 400 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních podat u příslušného okresního soudu návrh na vydání předběžného opatření spočívajícího v prodloužení vykázání. Podáním návrhu v průběhu vykázání provedeného policistou se zákonná 10denní lhůta prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o Vašem návrhu. Předběžné opatření soudu trvá 1 měsíc od jeho vykonatelnosti (rozhodnutí je vykonatelné vydáním). Soud může na Váš návrh rozhodnout o prodloužení doby trvání předběžného opatření, předběžné opatření však zanikne nejpozději uplynutím 6 měsíců od jeho vykonatelnosti. V této souvislosti Vás žádáme, abyste informoval(a) Policii České republiky o tom, že jste v průběhu policejního vykázání podal(a) u soudu návrh na vydání předběžného opatření, popř. o výsledku rozhodnutí soudu.

Dále Vás poučuji o tom, že:

- o vykázání bude informováno intervenční centrum poskytující psychologické, sociální a právní služby. Toto intervenční centrum Vás bude do 48 hodin od doručení podnětu od Policie České republiky kontaktovat s nabídkou služeb. V případě potřeby se můžete obrátit i na jiné instituce, které poskytují psychologické, sociální a další služby v oblasti pomoci obětem domácího násilí. Za tímto účelem Vám jsou předány kontakty na instituce v místě bydliště a kontakty na linky s nepřetržitým provozem.
- případným uvedením nepravdivých skutečností se můžete dopustit trestného činu poškození cizích práv podle § 181, pomluvy podle § 184 a křivého obvinění podle § 345 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, případně přestupku proti občanskému soužití dle § 7 zákona č. 251/216 Sb., o některých přestupcích,
- v době trvání vykázání bude provedena kontrola jeho dodržování ze strany vykázané osoby. V této souvislosti Vás žádáme o poskytnutí součinnosti policistům provádějícím tuto kontrolu.

Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení porozuměl(a), což stvrzuji svým podpisem:

.....
Jméno, příjmení a podpis ohrožené osoby

Poučení provedl(a):

.....
Hodnostní označení, jméno, příjmení a podpis policisty

PŘÍLOHA P V: POUČENÍ VYKÁZANÉ OSOBY

POUČENÍ VYKÁZANÉ OSOBY

dle ustanovení § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Jakožto vykázanou osobu Vás poučuji ve smyslu ust. § 44 zákona č. 273/2008 Sb. o tom, že:

- jste byl(a) v souladu s § 44 odst. 1 cit. zákona vykázán(a) ze společného obydlí obývaného s ohroženou osobou, jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí stanoveného v potvrzení o vykázání. Vykázání je účinné od okamžiku, kdy Vám bylo ústně oznámeno. Vykázán(a) můžete být i ve Vaší nepřítomnosti,
- vykázání bylo provedeno bez ohledu na stanovisko ohrožené osoby,
- vykázání bude trvat po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení, přičemž tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby,
- v případě podání návrhu na předběžné opatření podle § 400 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, v průběhu vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

Jste povinen/povinna (dle § 45 odst. 1 písm. a) až d) cit. zákona):

- opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání,
- zdržet se vstupu do prostoru vymezeném v potvrzení o vykázání,
- zdržet se styku a navazování kontaktu s ohroženou osobou,
- vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které máte ve svém držení.

Máte právo (dle ust. § 45 odst. 2 písm. a) až d) cit. zákona):

- vzít si ze společného obydlí před jeho opuštěním věci sloužící Vaší osobní potřebě (např. hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, léky a zdravotní pomůcky, které užíváte, mobilní telefon), osobní cennosti a osobní doklady,
- vzít si v průběhu vykázání ze společného obydlí věci sloužící Vaší osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro Vaše podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo můžete uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, a to po předchozí dohodě na adrese obvodního oddělení PČR ..... , tel..... ,
- ověřit si provedení vykázání na čísle tísňového volání 158,
- vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie (adresa a tel. uvedeny výše), přičemž úřední záznam o vykázání bude vyhotoven do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí.

Dále Vás poučuji o tom, že:

Podle ust. § 44 odst. 5 cit. zákona můžete podat proti vykázání příslušnému krajskému ředitelství policie námítky, a to ústně na místě nebo písemně na adresu Územního odboru PČR ..... do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání. Vaše námítky budou bez zbytečného odkladu přezkoumány a o výsledku budete vyrozuměn(a).

Nesplněním shora uvedených povinností se můžete dopustit přestupku podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích; pokud se dopustíte závažného nebo opakovaného jednání, abyste zmařil(a) vykázání, můžete se dopustit trestného činu podle § 337 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Po uplynutí lhůty 10 dnů si na policejní služebně (adresa a telefonický kontakt uvedeny výše) můžete vyzvednout klíče, které jste policistovi předal(a) dle § 45 odst. 1 písm. d). Klíče Vám budou vydány za předpokladu, že nebyl podán návrh na vydání předběžného opatření podle § 400 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení porozuměl(a), což stvrzuji svým podpisem:

.....
Jméno, příjmení a podpis vykázané osoby

Poučení provedl(a) :

.....
Hodnostní označení, jméno, příjmení a podpis policisty

PŘÍLOHA P VI: ÚŘEDNÍ ZÁZNAM

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie XXXX kraje
Územní odbor XXXX

Č. j.

Počet stran:

Úřední záznam

o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykázání

Dne ..... v ..... hod. provedla hlídka.....ve složení podle..... § 47 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

kontrolu dodržování povinností vyplývajících z vykázání

vydaného dne ..... pod číslem jednacím KRPB-39870/TČ-2018-060671.

Další významné skutečnosti a poznámky k průběhu kontroly:

Výsledek kontroly:

Přítomnost vykázané osoby ve společném obydlí: **ANO - NE**

Přítomnost ohrožené osoby ve společném obydlí: **ANO - NE**

Přítomnost dětí ve společném obydlí: **ANO - NE**

Zjištěno porušení zákazu styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou: **ANO - NE**

Přijaté opatření v případě zjištění nedodržování vykázání nebo zákazu styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou ze strany osoby vykázané:

Záznam vyhotovil:

(hodnostní označení, jméno, příjmení, OeČ, podpis)

PŘÍLOHA P VII: KARTA VYKÁZANÉ OSOBY

Vstoupilo násilí do Vašeho života? Byl(a) jste někdy vykázán(a) nebo Vám hrozilo vykázání?

Chcete-li zprostředkovat **DALŠÍ INFORMACE** o možné pomoci,
využijte následující kontakty:

Nonstop linka – tel. 974 834 788

e-mail: pomoc.ski@mvcr.cz

web: www.mvcr.cz/vykazani

Vstoupilo násilí do Vašeho života? Byl(a) jste někdy vykázán(a) nebo Vám hrozilo vykázání?

Můžete se obrátit na organizace, které poskytují podpůrné programy a další
služby lidem, kteří se ocitli v podobné situaci jako Vy:

Diakonie ČCE – Středisko křesťanské pomoci v Praze
tel. 222 514 040, 777 734 173 (pondělí až pátek 9.00–20.00)
e-mail: agresevevtazich@diakoniecce.cz
web: www.soscentrum.cz

Centrum sociálních služeb Praha – Poradenské a informační centrum VIOLA
tel. 773 666 784 (pondělí až pátek 10.00–14.00)
tel. 222 580 784 - Nonstop Linka důvěry
e-mail: viola@csspraha.cz
web: www.csspraha.cz

ADRA – Psychoterapeutické centrum, Hradec Králové
tel. 606 824 104, 495 262 214 (pondělí až pátek 9.00–16.00)
e-mail: pyramidahk@adra.cz
web: www.adra.cz/hradec-kralove

Kontakty na další organizace najdete na www.mvcr.cz/vykazani